

December 2010

Št.

055

Številka prodajalca:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Odgovorna urednica:
Špela Razpotnik
Izvršna urednica:
Mirjam Gostinčar
Tehnični urednici:
Nina Varesko in Maja Vižintin
Uredniški odbor:
Bojan Dekleva, Tomislav Gruden,
Gregor B. Hann, Luna Jurančič Šribar
Sodelavci uredništva:
Smiljana Bradonjič, Mirjam Gostinčar, Janez Kompare, Anica Kozjek,
Roman Lasnik, Miran Možina, Marko Nakrič, Aleš Verhovnik, Žigažaga
Oblikovanje:
Karlo Medjugorac
Lektoriranje:
Anka Sladič
Ilustracije:
Ban, Miha Gračner, Jan, Nik Knez, Janez Kompare, Marjan Kolenc,
Laura Ličer, Alenka Lukač, Damjan Majkič, Severa, Tjaša Žurga
Fotografiji na ovitku:
Jaka Adamič, Dnevnik
Tisk:
Tiskarna Vovk
Izdajatelj:
Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.
Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:
Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana
Telefon: 059 022 503
E-pošta: info@kraljiulice.org
Spletna stran: www.kraljiulice.org
Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:
05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Dostojno so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporožijo morebitne kršitve zgornjih pravil!
Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:
Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve --
Ministrstvo za zdravje -- FIHO -- Urad RS za mladino --
Urad RS za komuniciranje

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

foto: Matilda M. Dobro

MRZLO, A VESELO

December, veseli mesec. Prične se z Miklavžem, ki otroke obdaruje ter jim veselje naredi. Ja, res je lep ta čarobni mesec, mesec daril in veselja, vendar pa je po drugi strani tudi mrzel in kar sili človeka, da stopi do stojnice na kozarček toplega.

Na ta način se tudi brezdomci pogrejejo v zavetrju kake stojnice ali na podobno prikladnih krajih. Žal pa je res, da večji del brezdomcev ne spi na toplem in morajo uporabljati možnosti in zavetja, ki se ponujajo na cesti. Le tako se v mrzli zimi ogrejejo in postanejo vsaj približno enaki ostalim ljudem. Tisti pa, ki jim uspe rešiti vprašanje strehe nad glavo ali pridobijo sobico, se trudijo za svoj boljši jutri in tudi za to, da si bodo uredili svoje (poprej) sicer precej zavoženo življenje. Verjetno ravno zato niso pozabili, saj bodrijo tiste nesrečnike, ki še vedno spijo po zapuščenih hišah, kjer veter in mraz prodirata skozi luknje. Po navadi se ne zabubijo v tople sobice, ampak se pridejo ven veselit, bodrit ostale, vse moči, skratka, vlagajo v to, da upanje ostaja.

Ne smemo pozabiti niti na zdravje, največje bogastvo, ki ga imamo. Kar nekaj posameznikov pestijo zdravstvene tegobe, ki se v zimskem času pokažejo še v večji meri, kot bi si kdo mislil. Prav zaradi teh jih kar nekaj umre v mrzlih zimskih dneh. Žalostno, a realno! Zima zna kruto pokazati zobe pri ljudeh, ki jim nagaja zdravje. Malodane vsakega pestijo tovrstne težave, in temu se ni moč izogniti. Pa naj bo prehlad ali gripa ... Če pa nas zagrabi še kaj bolj resnega, se to pogosto stopnjuje.

Najdejo se seveda tudi taki, ki imajo srečo z zdravjem. Ti si verjetno v tem času želijo daril, ne pa tistega dobrega medsebojnega razumevanja, ki je v človeškem obstoju najpomembnejše. V življenju je že tako, da si vsi iz krvi in mesa, kot smo, želimo prej zdravja, sreče in dobre medsebojne odnose kot pa pretiravanje v materialnem smislu.

Brezdomci se imajo med sabo radi, včasih je to prav ganljivo videti, radi pa imajo tudi vse ostale, ki jih obkrožajo. Tako se ne glede na mraz družijo med seboj, družno popijejo kak kozarček toplega in se imajo vsemu navkljub dobro. Veseli december preživijo vsak na svoj način, večinoma brez velikih materialnih potreb.

Marsikdo pa hiti po trgovinah in se žene za darili, ki niso bistvenega pomena, saj je božični čas škoda zapraviti za draga darila. Bolj pomembno se je spomniti na medsebojne odnose, saj je v večji meri ravno to poslanstvo božiča. To je pač družinski praznik. Večina brezdomcev je tudi v tem pogledu prikrajšana, saj nimajo več družinskih članov. Tako da ni presenetljivo, da sami in osamljeni iščejo svojo srečo v kozarcu. Četudi na ulici zadnje božične in novoletne dni srečujejo Božička ali dedka Mraza.

Ja, december je praznični čas, ki se ga vsak posameznik trudi doživeti na svoj način, in je tudi čas, ko se je treba zazreti vase in tudi na svoje bližnje. Pogreje nas lahko že dobra beseda okolice. Zato vsi skupaj pomislimo na posameznike, ki nimajo urejenih razmer. Bodimo dobrega srca in strpnosti do vseh in pomagajmo tudi tistim, ki so v naših očeh najslabši. Ne pozabimo na naše vrednote! Pa veselo, srečno, zdravja polno, dobro ter prijazno novo leto!

Anica Kozjek

Kazalo:

To sem jaz:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 SAME ŽENSKÉ PA OTROCI ALI NEFEMINISTIČNI MANIFEST
- 6 KRAMARSKA EKSPEDICIJA VIA LINZ
- 7 IZHOD
- 8 SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
- 8 TAUBI
- 9 TATU ZGODBA
- 10 V MUZEJ Z BREZDOMSTVOM!
- 11 FOTOGRAFSKA RAZSTAVA: MED REVŠČINO IN IZOBILJEM
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE S PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 KOLESARSKA RUBRIKA
- 17 C'EST LA GUERRE
- 18 KULTURA Z ROBA
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 PAMFLET
- 21 KRALJ IN KRALJ
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 IZZA REŠETK
- 24 LJUDSKA KUHA
- 25 GOGIJEVA KOLUMNA
- 26 PISMA BRALCEV
- 27 PRED 100 LETI
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILO

ZAHVALA VSEM, KI MI POMAGAJO

foto: arhiv KU

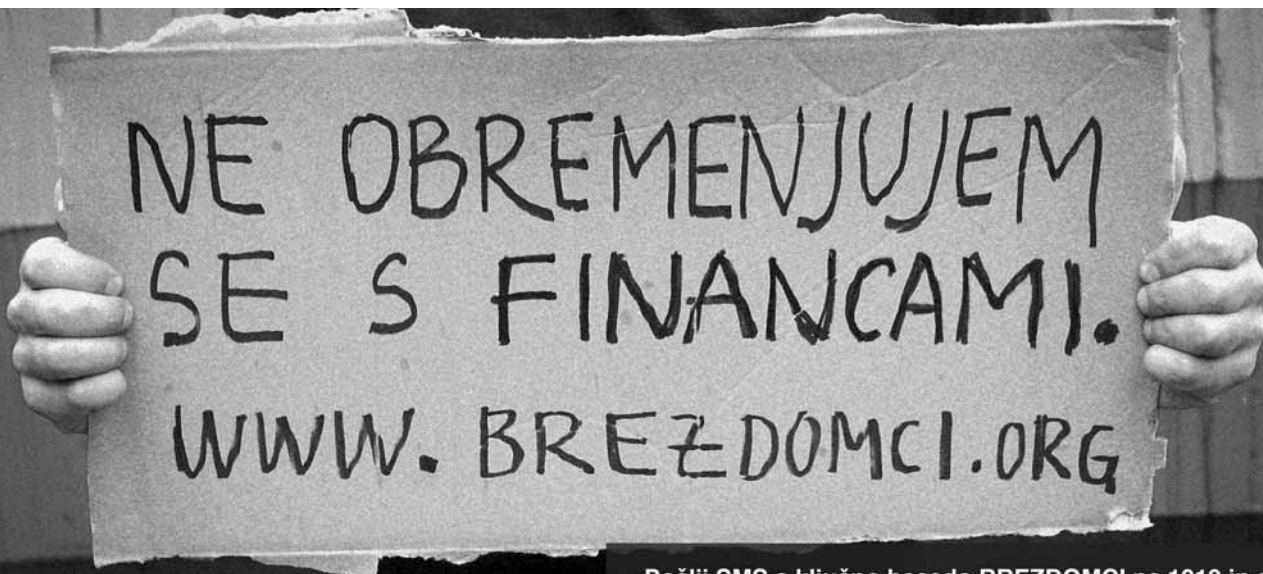
Ime mi je Sejfo Beganović. Rodil sem se leta 1958 v Bosni, v Slovenijo pa sem prišel leta 2004, kjer sem sprva bival v azilnem domu oziroma sem zaprosil za azil. Nedolgo zatem so me vrgli ven in moral sem se znajti po svoje. Od policije oziroma Ministrstva za notranje zadeve sem dobil samo izkaznico, ki mi dovoljuje zadrževanje na območju RS. V barakarskem naselju na Koželjevi sem pričel skupaj z Romi zbirati kosovni material. Večinoma so me izkoriščali, topli, delal sem zastonj, mogoče le za kruh in prenočišče. Zaradi socialne delavke Tadeje iz Ambulante za osebe brez zdravstvenega zavarovanja na Mislejevi ulici v Ljubljani sem prišel na pravo pot. Da bi lepše in bolje živel, sem pričel pošteno delati. Pri Društvu Kralji ulice sem pričel prodajati časopis, zato nisem več odvisen od Romov. Najel sem si stanovanje, bivalni prostor, za katerega lahko redno plačujem najemnino. Najbolj pomembno pa mi je to, da na pošten način zaslužim denar.

Zahvaljujem se Ambulanti za osebe brez zdravstvenega zavarovanja, kjer lepo skrbijo zame. Tam dobim oblačila, obutev ter se lahko stuširam in obrijem. Dobim tudi zdravstveno pomoč in potrebna zdravila, kadar jih potrebujem. Prav tako se zahvaljujem zaposlenim v Društvu Kralji ulice, kjer so zelo prijazni do mene in kjer mi omogočajo pošteno delo, ki ga rad opravljam. Zahvaljujem pa se seveda tudi odvetniku, gospodu Matevžu Krivicu, ki mi zelo pomaga pri vseh zadevah v azilnem postopku.

Sejfo Beganović

VEČINOMA SO ME IZKORIŠČALI, TEPLI, DELAL SEM ZASTONJ, MOGOČE LE ZA KRUH IN PRENOČIŠČE. DA BI LEPŠE IN BOLJE ŽIVEL, SEM ZAČEL POŠTENO DELATI.

03
KRALJI
ULICE

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

SAME ŽENSKE PA OTROCI ALI NEFEMINISTIČNI MANIFEST

04
KRALJI
ULICE

Tako je nanoslo, da sem se sprehajala po nabrežju Ljubljane, vsa mrtva od preveč dela in premalo lenega časa, ko sem se odločila, da sedem v globoke naslanjače, ki vabijo k predragi kavi in ne mislim na nič. Pozno jesensko popoldne se je prevešalo v večerne meglice, vroča kava je dišala in noge so hvaležno sprejemale počitek, ki je končno zares nameraval biti pravi, vsaj tisto uro, ki sem si jo utrgala medtem, ko je hčera plesala, sin pa s sošolci delal domače naloge ali se igral za računalnikom, itak. Moj poklic je že tak, da z dvema otrokoma, možem in hišo ne najdem svoje poti, tu neke vmes. Pozabila sem nase, na svoje poti.

Tako sem sedela in premišljevala, z glavo potegnjeno vznak, s cigareto v ustih, ko sta se pred mano v svoja kanapeja usedli žensk mojih let. Prva je bila videti srečno, vsa pisana in žareča, z lepo, res noro torbo, druga je bila nekam, bljak, je bil moj prvi vtis. V trenirki, z nahrbtnikom, malce razkušana, na obrazu je imela napol zabrisana ličila, kakor bi bila kakšna ulična igralka ali bi delala v čuvajski službi, pa bi se ji ličila od utrujenosti zbrisala. Nisem vedela, kaj naj si mislim. Toda očitno sta bili dobri prijateljici, kar ni slabo za opazovanje.

Začeli sta se pogovarjati, čedalje glasneje in čedalje manj meneč se za okolico. Izvedela sem, da je bolje situirana Maša Gleria, ta čudna pa Miši ali Mishi ali nekaj takega. Že imena, sem si mislila! Pih! Že imena odločajo o tem, ali si ničla ali ne. Malce sta mi šli na živce, pa me je ta hecno-zanimiva kombinacija in tema, o kateri sta govorili, pritegnila.

Govorili sta o starševstvu. Ah, ta večno neizpeta tema! V zrak sem puhnila kolaček dima in se delala na smrt dolgočasno, z mislimi popolnoma drugje, s prsti bobnajoč po naslonjalu svojega dobro prilegajočega se kanapeja. M. Gleria je vsa naščeperjena ponudila sladkor Mishi, ta pa je zamahnila z roko in pričela pripovedovati zgodbo. O tem, kako ima prijateljico, ki živi sama. Nobenega sorodnika nima, le otroka, starega 8 let, ki hodi v eno boljših šol v Ljubljani. Tako vsaj pravijo, pač, stroga šola. Niso vse enake in niso vsi učitelji dobri pač pa nekateri tudi za srednjim vekom, pravi okosteneli idioti brez kančka ljubezni do otrok. Kamoli inteligence. Pa kaj bi! (Ah, sem si mislila.) In ta njena prijateljica je pisateljica. Piše kakor zmešana, dan in noč, objavlja, kjer le lahko. Krade besedila in jih spreminja, malo v otroška,

malo v drame, malo v odrasla, malo v članke. Porabi jih, kjer le lahko. Ima status samostojne kulturne delavke, sama si plačuje prispevke, stanuje v 25 kvadratnih metrih stanovanja in plačuje najemnino. Ker zasluži ravno toliko, da ima otrok vse, kar potrebuje in eno poletno potovanje za deset dni v tujino s šotorom in en teden za smučanje na Rogli za oba, ji država pobere z davkom divje veliko. Ne sme iti čez neke cenzuse, ki jih niti sama ne razume, ker jo je mož nategnil, ji ne plačuje otroškega dodatka, sama je bila lani bolna tri tedne, pa ji pač ne pripada bolnišnica. Če to ni jeba! Misha je zopet zamahnila z roko in dejala, da je prav srečna, ker nima otrok in tudi moža ne, da pač igra, živi v stanovanju, ki sta ji ga kupila starša, stara starša ji data vse, štiridesetim navkljub. (Ah, ja, sem si mislila.) Pa je sapo zajela M. Gleria, jaz pa sem dvignila obrv. Kako pasje nekateri ljudje živijo. Prekleti pisatelji in likovniki, umetniki. Tudi moja znanka je zadnjič jamrala, da je samohranilka, da riše in gara, pa si je kupila barv za 500 evrov! Okej, potem vem, da ne more plačati položnic, ampak kaj je tem ljudem! Kaj pa management, vse podpore, ki jih dobijo umetniki! Vse jim plačajo, neverjetno! M. Gleria je torej zajela sapo in začela pripovedovati:

»Ti, a veš, da si nisem mislila, da je pa takle enostarševski pojav tako pogost. Moje kolegice, imam jih veliko, ker pač veliko komuniciram, tak je moj job, so se zadnjič spravile name s svojim dopovedovanjem, kako blazno težko je danes preživet. Nasmehnila sem se in dejala, da pač njim ne more biti težko, saj so vendar vse tri na kul. Ena slikarka, fuuuul razstav, ena pisateljica, ej, na TV-ju je bila, pa ena kaj vem kaj, nekaj z naravo v zvezi se gre, ampak ima tudi eno društvo, ki ful po netu šiba gor in dol, pa stalna obvestilca, pa kar naprej nekaj. Ampak te ženske, se je izkazalo, imajo vse otroke! Tega sploh vedela nisem! Delajo res kar naprej, ampak halo! Pa se je izkazalo, da so vse tri samohranilke. No, ena ima tipa, ki kao nekaj napol skrbi za tamauga, ampak se mi je zdelo najbolj v zosu. Potem so mi razlagale, ampak sem videla, da to sploh ni hec. Totalka je. Če nekaj zaslužiš, ne dobiš socialnega stanovanja, razen, če fuuuul težiš. Če zaslužiš napol dostojno, da kao potuješ, kot ta tvoja bejba, potem pa no go niti za neprofitna stanovanja. Meni se je zmešalo, ko sem jih poslušala. In

sem si mislila, da potem pa res ne vem, kako sploh ti otroci živijo. Pa posluš! Največja štala! Tamali od teh umetnic so prišli! Prvič sem jih videla, bili so pravi pubertetniki, tamlajši pa prav kul namontirani. Ampak videlo se je, matr se je videlo, da nimajo čisto urejenega lajfa. Potem sem se zavedela, da so ženske res garačke. Da takle poklic in to samohranilstvo sploh niso šala. In poklic je vendarle poklic. Te ženske res garajo. Potem sem spremenila mnenje. Puf! Pa je šlo. Kaj bi TV? Kaj izdane knjige? Krvave solze tečejo za vsem tem. Matr, kako dobro mi gre, tip mi je iz roke! Otroci pa itak nimava!« In tako naprej. Takrat je meni, situirani materi, prekipelo, vstala sem, demonstrativno frčnila cigaret pred njune noge, se obrnila in z visoko dvignjeno glavo odšla. A jaz, ki delam kot črna živina, z dvema otrokoma in možem in hišo, ki sem si jo prislužila, pa ne garam? In moj mož je bil tudi na TV! Kakšna pa je umetniška produkcija v Sloveniji? Lepo vas prosim! Saj imamo knjižnice, ljudje božji, v civiliziranem svetu smo. Pa varuške! Pa modne firme, ki so česa vredne! Pih! Kasneje, kako leto za tem pogovorom, me je začelo skeleti. Še danes grem v Staro Ljubljano, dokler ne srečam teh žensk in jima povem, kako mi je žal. Čez noč sem postala mati samohranilka. Sem natakara v lokalu. Z magisterijem iz prava.

Ista

PESEM ZA DECEMBER

**MORDA BO SNEGI?!
MOJE KNJIGE SO NA PRODAJ
V SANJAH, MODRIJANU IN PREŠERNU.**

**MORDA BOMO ZASNEŽENI?!
MOJE KNJIGE SO NA PRODAJ
V SANJAH, MODRIJANU IN PREŠERNU.**

**MORDA BO BELO, MRAZI?!
MOJE KNJIGE SO NA PRODAJ
V SANJAH, MODRIJANU IN PREŠERNU.**

**MORDA BODO SMREKICE?!
MOJE KNJIGE SO NA PRODAJ
V SANJAH, MODRIJANU IN PREŠERNU.**

PETER PITAMBAR PANGERC

05
KRALJI
ULICE

Navidezna realnost današnjega sveta,
splošna oslepitev domišljavcev,
računanje in zanašanje na blaznost,
spoznanje resnice je neresnično,
duševni mir odpadkov in rdeča nit
halucinacij, ki sploh niso privid,
ampak spoznanje.

Usoda kaže na spreved črnih oči skozi
dolino naključij. Slabost plastične
substance užitkov, preklinjanje
prednikov in vnukov so laži,
ki govorijo resnico.

X

foto: Tomislav Gradec - GTS

V večeru svetiš,
okoli tvojega vratu
medalja iz sonca,
tvoji modni dodatki galaksij.

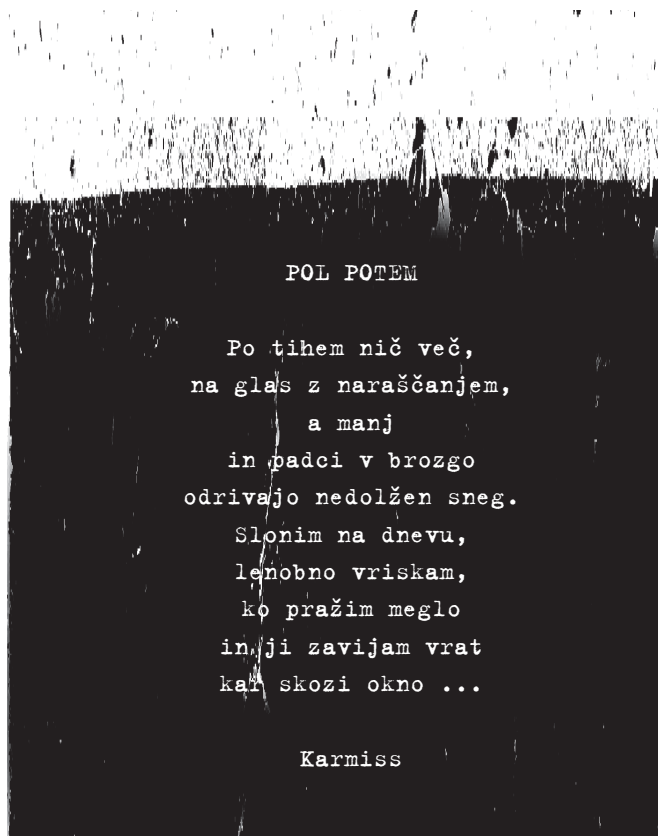
Veš, lepa si,
okrog tvoje roke
kometi hitrosti.

Moj poljub še vedno
v zvezdni meglici,
pleševa tango med atomi.

Vidim približevanje barv
dveh galaksij,
planetarni red
matematika se izostri
skozi planete.

Želiš se izstreliti
skozi planete.
Žarek se izstreli ...

JON TRINAJSTICA

POL POTEM

Po tihem nič več,
na glas z naraščanjem,
a manj
in padci v brozgo
odrivajo nedolžen sneg.
Slonim na dnevu,
lenobno vriskam,
ko pražim meglo
in ji zavijam vrat
kar skozi okno ...

Karmiss

KRAMARSKA EKSPEDICIJA VIA LINZ

Popotniški zapis

Linške kramarnice najdeš, če najdeš linško katedralo. Za obisk vseh bi potreboval dan, če bi jih hotel raziskati, pa kak teden. V nasprotju s »socialno kramarsko situacijo« v Sloveniji, kjer zaenkrat na tem nivoju deluje le posredovalnica Stara roba, nova roba, je v Avstriji »kramarstvo« v okviru socialnega podjetništva že veliko bolj razvejano. Ogledali smo si raznoliko ponudbo tako po cenah kot po temah.

Na pot smo se odpravili v zgodnjih jutranjih urah s kombijem. Cilj naše ekspedicije je bil obisk organizacije Arge für Obdachlose, ki izvaja raznovrstne programe za brezdomne ljudi. Zaposlovalni projekt Troterland (Kramarnica po prostem prevodu) je projekt, ki tako rekoč ubije tri muhe na en mah. Daje delovna mesta brezdomnim, prispeva k čistemu okolju v Linzu in ponuja vrsto poceni blaga za socialno ogrožene ljudi. Zbirajo najrazličnejše stvari, ki se jih delno predela in vrne v obtok. Veliko pozornosti namenijo predelovanju in natančnemu recikliranju odpadkov. V zadnjem letu je v sklopu projekta dobilo začasno zaposlitev okoli 120 ljudi. Nekateri se lahko v sodelovanju z občino Linz tudi dolgoročno zaposlijo. Vodijo dve trgovini z rabljenimi stvarmi in upravljajo ogromno skladišče, ki je, kot so povedali gostitelji, duša »biznisa« z rabljeno robo.

Točka 1: Veliko skladišče je osnova za zbiranje, recikliranje in obnovo rabljenih stvari.

foto: Anja Žnidaršič

Ob ogledu skladišča smo se malo potolažili, saj ni pospravljeno nič bolj kot v našem skladišču. Sicer pa; kaos je kreativen.

V skladišču dvakrat tedensko organizirajo boljši sejem, stranke točno vedo, kdaj je to, in pred odprtjem že nestrpnost čakajo pred vrati. Znotraj skladiščne hale so manjši prostori, kjer se izvajajo različne delavnice in popravila predmetov. Lesarsko delavnico vodi izučeni mizar, električarsko prav tako vodi profesionalni električar.

Točka 2: Ne igray se z elektriko.

Ob skladišču stoji manjša trgovina, ki je odprta dvakrat tedensko. V njej se prodajajo cenejše stvari, medtem ko se lepše in bolj vredne sortirajo in odpeljejo v drugo trgovino v centru mesta. Nakupili smo par stvari, tudi zato, ker nas je zanimalo, kako poslujejo sosedje, kako ocenjujejo stvari, izdajajo račune in ... hja, vse smo dobili brez računa.

Točka 3: Ne kompliciraj si življenja bolj, kot je potrebno.

Odpravili smo se proti centru, kjer posluje druga trgovina, in spotoma naleteli na prodajalca cestnega časopisa Kupfermuckn.

foto: Tomislav Gruden, GTS

Seveda ni šlo brez kofetkanja v starem mestnem jedru Linza, kjer smo premlevali doživetja in sanjali o bodočnosti.

Trgovina v centru mesta vsekakor omogoča rabljenim stvarjem, da se postavijo v vsem svojem čaru, in obiskovalcem omogoča pravo nostalgичno doživetje. Star ladijski kovček s preperelimi razglednicami, babičina kredenca, bleščeči lestenci, manšetni gumbi, starinski jušniki in še in še ... Povrh pa nas sprejme še simpatični dolgolasi prodajalec, ki je v trgovini zaposlen že 8 let, pa gre zdaj v penzijo in ga bo težko nadomestiti, kot so nam zaskrbljeno povedali gostitelji.

Seveda pa smo največ o delovanju organizacije in socialnega podjetništva izvedeli na neformalni večerji, na katero so nas povabili gostitelji. Vsak nam je iz svojega zornega kota opisal njihovo delovanje, kjer so dela in naloge razdeljeni demokratično. Mi pa smo glede na lastne simpatije izvedeli od koga več, od koga manj. Razlagali so nam o vsakodnevnih izkušnjah pri delu, primerjali smo jih tudi z našimi. Poučili so nas o lokalnih mitih in legendah pa tudi o njihovih razbijalcih. Zakajenost lokalov, kjer ne velja protikadilski zakon, pa je zmanjšala percepcijo in zameglila zajtrk.

Skratka, obisk mesta ob mogočni reki nam je razširil obzorja in vizijo delovanja v naši prihodnosti. Linške trgovine s staro robo so bile nekoč tam, kjer smo mi, in mi smo bili sedaj tam. S tem obiskom smo močnejši za izkušnjo. Domov smo se vrnili bogatejši za ventilator, mizico, torbo, luč, dežnik, mačji praskalnik in veliko »drugačnosti«, ki niso za smeti. Vse skupaj pa smo natlačili v kombi, kot pravi *Točka 4: Vsak pravi kramar mora imeti kombi.*

Vsi skupaj pa smo se strinjali, da so posredovalnice rabljenih predmetov prava stvar v boju proti dandanašnji brezglavi produkciji in potrošnji in z njimi lahko dosegamo, da se tale pregovor Walter Slezaka ne bo v nedogled uresničil: *Veliko ljudi porablja denar, ki ga nima, za nakup stvari, ki jih ne rabijo, in s tem podpirajo ljudi, ki jih ne marajo.*

Tomislav Gruden in Luna Jurančič Šribar

IZHOD

... pomeni iti ven na sonce. Vsi hočemo ven in če nam kdo ali kaj prepreči, nam ni lepo. Veliko tudi polnoletnih ljudi, mora vprašati za izhod. Iz česa izhajamo, je naša stvar. Svobodna volja je bistvo kreativnosti in ne bi je omejeval. Lahko pa smo tudi inkvizicija, ki poskrbi, da se nič novega ne zgodi. Izhod je predvsem beg na svobodo, ki še ni zakonsko prepovedan. Je možnost opravljanja s svojim. Vsi smo institucionalizirani, ko si na volitvah izberemo zdravnike, katerih zdravila bomo jemali štiri leta. Ni dosti drugače, če si sosed, gost na psihiatriji ali nekdo, ki ni prišel iz prave odprtine. Taki smo in začnimo pri sebi. Če že imamo moč nad kom, mu/ji, ne jemljimo pravice do tega, v kolikšni meri lahko upravlja sam sebe. Žalostno je, da se je treba S.PRE.HODIT, spet prehoditi pot do parlamenta. Vsi izhajamo in zahajamo in le v srcih trajamo. Naj IZHOD ne bo v sili!

Tomislav Gruden - GTS

foto: Tomislav Gruden - GTS

07
KRALJI
ULICE

foto: Tomislav Gruden - GTS

foto: Tomislav Gruden - GTS

IZPLJUNI ŽOLČ, ZAČARAJ SVET

SKUPEK IN POGRINJEK
ZA DIM NA USTNICI
IN PRTIČ NA STOLU.
PO POMOTI.
PA ZDRAVI OSTANITE!

KARMISS

Alenka Lukac

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 9. DEL

08
KRALJI
ULICE

Zjutraj jo je spet zbudil zvonec. Še v polsnu ji je telo objel neizmeren strah. On! Hitro je vstala, poiskala najdaljšo trenirko, medtem ko je pri vratih vztrajno zvonilo. Odprla jih je. Ni se motila, res je bil njen »delodajalec«. Seveda je najprej hotel denar, nakar se je usedel za mizo v kuhinji in na Nušino veliko začudenje izvlekel pribor za snifanje. Kokain! Naredil je par črtic, posnifal tri, četrto pa ponudil njej. Najprej se je branila, ko pa je ujela izraz na njegovem obrazu, se je počasi usedla za mizo in negotovo vzela pribor. Zelo počasi je potegnila črtico. V nosu jo je malce zapeklo, čez čas se ji je začelo vrteti, tako da je skozi meglico opazovala »delodajalca«, kako je vzel denar in z nasmehom na ustih zapustil stanovanje. Minilo je nekaj časa, da je učinek kokaina popustil. Prižgala je delovne mobitele in še vedno malce omotična sprejela prvo stranko. Pri prvi je nekako šlo, druga stranka jo je celo pohvalila, pri tretji pa se je zalomilo. Bil je ogromen moški, imel je kakih 120 kg, ki ni hotel plačati in se je začel dreti na Nušo. Ko kar ni in ni nehal kričati, je pri vratih pozvonilo. Nekako se je le prebila do njih, pred njo pa je stala njena prva sosedka z vprašanjem, ali je vse v redu. Moški se je z rdečico na obrazu hitro odstranil iz stanovanja. Nuša se je sosedki zahvalila, zaprla vrata, ugasnila mobitele, vzela denar, destinacija pa: trgovina. Dva litra belega vina!

Marko Nakrič

Laura Liker

TAUBI NEKOČ IN DANES

Tako kot se je končal avtorjev intervju s samim sabo, tako se je ... enkrat davno nekoč začelo ...

Kot bi bilo včeraj ... Imel sem 13 let in osmarčki so na naši šoli praznovali valetu (slovo in odhod v srednjo šolo), torej je moral biti junij, poletje, toplina, počitnice ...

Trije sošolci - firbci, smo šli past zijala, da vidimo, kako ti, za nas veliki ljudje, žurajo.

Normalno ... ples pod nadzorom učiteljev (vse lepo in nedolžno), toda vsake toliko je nekaj njih kapnilo iz telovadnice na dvorišče in potem za vogal ... pač tja, kjer jih ni nihče videl. In tam ... na hitro eno cigareto in požirek vina - na skrivaj. Kot pravi tihotapci smo jih opazovali, se jim smejali in o vsakem imeli povedati kakšno sočno. Vse te besede in hihitanje so nas še bolj samopovzdigovali. Beseda na besedo in smeh na smeh ... naenkrat smo bili največji in najmočnejši. Sklep je padel, ali kot bi rekel veliki Cezar: *alea iacta est*.

Vsak od nas je imel svojo idejo. Vsak od nas je imel nekaj drobiža in že smo bili v trgovini.

Pivo? Vino? Vodka!! Zame ne bo nikoli pozabljena tista litrska steklenica Wyborove vodke.

Mislim, da vam ne bom odkril Amerike, če povem, da smo bili vsi trije do takrat alkoholno nedolžni. Toda v parku na klopici poleg naše šole smo jo prav po moško praznili. Res, da smo se spakovali zaradi čudnega okusa; vsem je šlo na bruhanje, toda tega seveda ni

nihče priznal. Nasprotno! Mi smo frajerji. Čez dva meseca bomo mi šefi na šoli. Saj nam je vsem jasno, da gremo v osmi razred. Že smo delali plane o tem, kakšni bomo, in ob teh sanjarijah smo samo še bolj vlekli to vodko.

Seveda nihče ni vedel, kdaj smo spraznili steklenico - možganski film se je iztekkel.

Naslednji kader spomina je bil šele, ko sem prišel domov. Starši! Ta nečloveška nadloga nas, frajerjev. Saj ni treba preveč razlagati, da so takoj, ko sem vstopil v stanovanje, opazili moje stanje.

Majal sem se kot star kronik. Oče je znorel in mama je šla v svoj živčni kot. Spomnim se, da me je oče nagnal v kopalnico (ali pa me je celo odvedel tja?!). In potem je spet konec filma do naslednjega dne. Vikend, kmečko-rekreacijski vikend za mestni proletariat. Kot vsak teden smo šli na njivo. Oče mi je dal v roke motiko: »Da boš premagal mačka.«

Sonce je žgalo, kot bi bil v puščavi. 30°C? 40? 50? Meni se je zdelo, da se bliža vrelišču. Teklo je od mene. Komaj sem gledal. Slabo mi je bilo. Klel sem očeta, mamo, njivo, motiko, sonce, vročino ... klel sem vse.

Vendar nisem klel vodke in pijanosti - takrat se je začelo.

Taubi

TATU ZGODBA

Ta novi tatu, ki ga imam na vratu, sem narisal sam, ko sva šla s punco narazen. Z njo imam sina. Na sliki smo zato v bistvu mi vsi. Te pikice, to je sin. Naredil sem si ga pred tremi leti v Exitu v Ljubljani, poznam modela, ki riše. To je znamenje, ki me spominja na preteklost.

Emil Baloh

[REDACTED]

SPREMEMBE

Okamenel relief prodira v vse najbolj skrite kotičke naše fantazije.

Halucinacije ne pričajo o resničnosti, saj je vsa prvotna dogajanja uničilo tekmovanje pretiravanj.

Ob dotiku vode se vprašajmo, ali je resnična ali pa je le promet zadnjega spominjanja preteklosti.

Prihodnosti ni, zato moramo živeti za danes.

Izginja tudi preteklost, zato ne smemo misliti na včeraj.

X

KONČAŠ. MIRNO ODIDEŠ. NE RAZMIŠLJAŠ.
IZPUSTIŠ NJENO ROKO. NOVA KAPLJICA KRVİ ZA TABO.
PRIŽGEŠ SI ČIK. IN ČAKAŠ.
ODJEBEŠ BOLEČINO.
KOLENA PA ŠE VEDNO KRVAVIJO.
BEŽNO SE POZDRAVIŠ V OGLEDALU.
NOVA SCENA NA ULICI.
SLINA. SLINA. KEŠ. KEŠ.
KEŠ! TOREJ.
SKEPTIČNO IŠČEŠ RESNICO.

BRIGITA

foto: MČ

09
KRALJI
ULICE

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

V srcu zemlje bruha konec,
če pogledam na levo, me rahlo zmrazi,
bojim se vsakič tega mraza,
da ne bom prenesla
zadušne disharmonije in hinavščine
v bumerangu,
da me bo prej odpeljala sladka kočija,
sweet chariot,
coming to carry me home ...
coming to take me to l'homme ...

Nepodpisana

V MUZEJ Z BREZDOMSTVOM!

Izjavo lahko razumemo v luči odpravljanja brezdomstva, Kralji ulice smo jo v sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem in Neno Židov vzeli dobesedno, saj je sodobna vloga muzejev tudi osvetljevanje in opozarjanje na aktualne družbene problematike. Postaviti brezdomstvo in življenje na ulici pod streho muzeja pa se je, vsaj zame, izkazalo za težjo nalogo, kot sem si predstavljala.

Razstavljanje revščine, brezdomstva, vsakdanjih stisk ljudi, ki živijo na ulici tu in zdaj. Kako se lotiš takšnega predmeta razstave, ne da bi vse skupaj izpadlo patetično, sentimentalno, pomiljujoče ali celo eksotično? Zakaj sploh razstavljati recimo brezdomske baze, na katere brez večjih težav naletimo v kakšnem skritem vogalu mesta? In potem sodelovanje z našimi člani in članicami društva. Kako prosiš človeka, ki ga vidiš vsak dan in je skoraj tvoj sodelavec: »Ti, a mi posodiš kakšen svoj predmet, da ga za en mesec postavimo na ogled v muzej?« Zakaj sploh postavljati na ogled predmete brezdomnih, jih na ta način izpostavljati kot nekaj posebnega, v društvu pa že ves čas opozarjamo na to, kako podobni, če ne enaki smo, in gradimo mostove med brezdomnimi in domnimi ljudmi. Postavljanje razstave je tako v meni zbudilo veliko več vprašanj in prevpraševanj kot odgovorov. Z Neno sva se trudili sproti razgrajevati občutke in razstavljati stvari v primernem kontekstu ob neprestanem preverjanju sporočila, ki ga hočeva podati. Navkljub vsem dilemam sem na koncu pri sebi sklenila, da je brezdomstvo treba »razstavljati« in s tem izpostavljati, saj je to pomemben del preseganja. Vseeno pa upam, da bo brezdomske baze in krožnike ter žlice iz zavetišča mogoče kmalu videti res samo še v muzejih.

Luna Jurančič Šribar

foto: Tomislav Gruden - GTS

O ŽIVLJENJU NA ULICI V SLOVENSKEM ETNOGRAFSKEM MUZEJU

Ideja o razstavi se je pojavila pred približno dvema letoma v razgovoru z Bojanom Deklevo, koncept pa sva razvijali z Luno Jurančič Šribar iz Društva Kralji ulice. Potem je prišlo leto 2010, evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti, ter dnevi evropske kulturne dediščine, uglaseni na temo dediščine in pomanjkanja. In odločitev je padla – če kdaj, je treba razstavo realizirati letos. Z Luno sva jo

foto: Željko Zupar

zasnovali večplastno, od brezdomstva kot splošnega pojava do brezdomstva kot osebne izkušnje z nakazano možnostjo ponovne integracije v družbo. Na razstavi je predstavljen pogled »domnih« na brezdomstvo, kakor tudi pogled brezdomnih na svoj položaj in njegovo doživljanje; širšo javnost opozarjamo na problem brezdomstva pri nas in poskušamo razbijati stereotipne predstave o brezdomnih ljudeh. Razstava prinaša tudi nekatere novosti v našo dosedanje prevladujočo muzejsko prakso, saj obravnava družbeno aktualno tematiko in ljudi, ki so tukaj in zdaj, zato ne bi mogla nastati brez osebnega stika z njimi in njihovega aktivnega vključevanja v nastajanje razstave. V času priprave razstave sem spoznala kar nekaj Kraljev in Kraljic, z njimi poklepetala ali jih za potrebe razstave fotografirala, nekateri pa so nam posodili svoje predmete. Upam, da se bo naše sodelovanje tudi po zaprtju razstave nadaljevalo še v katero novo smer. Stike sem imela tudi s številnimi strokovnimi delavci, ki delujejo na področju podpiranja brezdomnih, in moram reči, da zelo cenim njihovo delo.

In potem je bilo 20. oktobra odprtje razstave. Tudi to je bilo za naš muzej nekaj posebnega, saj sta bila med govorce in nastopajočimi tudi dva člana Društva Kralji ulice. Odprtja se je udeležilo kar lepo število Kraljev in Kraljic, pa ne samo iz Ljubljane, prišli so tudi iz Maribora in Kranja. Lepo jih je bilo videti, ko so se ogledovali na panojih ali zadovoljni stali ob svojih vitrinskih in avdiovizualnih predstavah. Zdi se, da smo z razstavo dosegli premik v srcih in glavah vsaj nekaterih tako »domnih« kot brezdomnih obiskovalcev in sodelavcev razstave. In to je bil tudi naš namen.

V okviru spremnega programa smo si 27. oktobra v muzeju ogledali dva filma Braneta Bitenca o delovanju Društva Kralji ulice in se pogovarjali z avtorjem, 2. decembra pa bo nastopila gledališka skupina Društva Kralji ulice OdPisani s predstavo Cirkus negotovosti. Razstava bo na ogled do 5. decembra. Obisk je brezplačen in je mogoč vsak dan razen ponedeljkov in državnih praznikov od 10.00 do 18.00.

Nena Židov, kustosinja, Slovenski etnografski muzej

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA: MED REVŠČINO IN IZOBILJEM

Slovesni pridih ob odprtju razstave v Slovenskem etnografskem muzeju smo želeli vnesti tudi v dnevni center in več kot na roke nam je šlo dejstvo, da je bil v sklopu razstave objavljen tudi fotografski natečaj z naslovom Med revščino in izobiljem. Na njem so s svojimi izdelki sodelovali tudi naši fantje: Mare G., Peter Pitambar - Pangerc in Žigažaga. Vsem smo zastavili podobne iztočnice, iz katerih so se razvili krajši pogovori, namen pa je bil ugotoviti, kaj jih žene v fotografijo, kje so naši motiv in zagon za sodelovanje, za konec pa se niso izognili niti vprašanju o tem, na kaj prisegajo v zasebnem življenju.

Žigažaga

V dnevnem centru razstavljam, ker mi je bila pač dana možnost in prostor za to. Temu bi lahko rekel tudi optimalni pogoji. Seveda sem priložnost nemudoma in z veseljem zagrabil. Je pa to sicer moja druga razstava, prvo sem imel v Celici, imenovala pa se je Arhitektura skozi oči PUMovcev. Dlje sem bil namreč zelo aktiven v pumovskih vrstah. Če povem čisto na kratko, gre za projektno učenje mladih. Glede razstave nimam posebnih pričakovanj. Lahko povem le to, da sem naredil precej fotografij in se mi zdi zanimivo, da lahko nekdo pogleda na svet skozi moje oči, točneje, skozi moj objektiv. Fotografijo imam rad, ker gre za način izražanja, ki je precej drugačen od literature, filmske umetnosti ali slikanja. Z njo sem se začel intenzivneje ukvarjati, ko sem se vrnil iz bolnice, od domačih sem namreč takrat dobil v dar fotoaparat, poleg tega pa sem na ta način lažje pozabil na tedanje težave. Svojo pozornost sem bil primoran usmeriti drugam. Moto, ki bi ga izbral? Uf, reciva na primer: Vse je fikcija.

Mare G.

Vedno sem imel željo pokazati svoje izdelke, povabilo pa mi je pomenilo precejšnjo spodbudo, ob kakršni se ponavadi potrudim in dam vse od sebe. Prav s fotografijo sem se preizkusil, ker se nisem še nikoli prej, in je že to samo po sebi velik izziv. Pričakujem predvsem mnenja ljudi, ki si bodo slike ogledali, in to kakršna koli, vsa so dobrodošla. Moto, ki mi v življenju pomaga oziroma me žene čez ovire, pa je: Z otroki do konca in naprej. Verjetno tudi zato, ker sem ponosen očka hčerke Nagaye.

Peter Pitambar Pangerc

Razstavljanje mi v bistvu nič ne pomeni, vskočil sem na povabilo. Tu in tam fotografiram za časopis Kralje ulice, in ker sem dobil nalogo, da pofotografiram grafite, sem to tudi storil. Izmed teh ste sami izbrali tiste, ki najbolj padejo v oči. Sicer pa menim, da so Kralje ulice namenjeni predvsem socialno šibkim, za kar se sam nimam. Vodi me duhovnost, ki jo razumem kot razvijanje zavesti, neodvisno od materije. Vse ostalo je materializem. V bistvu mi je še najbližje pisanje, fotografija in glasba sta bolj za zraven. Pri fotografiji me najbolj pritegne intenzivnost. V primerjavi s pisanjem je namreč tu učinek takojšen, medtem ko moraš pri pisanju postopoma priti do bistva, cilja oziroma tega, kar pravzaprav hočeš povedati. Pričakovanj v zvezi z razstavo nimam, sem le zraven. V življenju se držim načela Delaj, kar sam hočeš.

Pripravila MG

foto: Nema

foto: Žigažaga

foto: Žigažaga

NEK AJ

cestnih

ANKSIOZNOST

Strah strah strah me je
v moji duši je črn vrag
v moji črni duši se je naselil strah
tesnoba me daje in me davi
hijene me napadajo
tišči me v glavi
nog ne čutim
na travi ležim,
tesnoba, tesnoba v duši, na telesu
v prsih tesnoba me ovija
po spolzkih tleh se plazim
in spodsava mi.

Črtomir Clonsky

POT IN CILJ

Nekje brez misli tavajoč,
z nič nade, upanja iščoč,
se potepa in življenje tipa,
a v sleposti nevedoč, kaj bo našel.

Od dneva do noči se premika,
telo včasih kot kakšna kripa,
v vednosti pa polno žalosti,
ki od časa do časa se skipa.

Kje so vse naivne radosti,
se med zimo sprašuje v modrosti.
In ko si z le še takšno vednostjo v pomoč,
s tem bliža se norosti.

Nevednost stalno pomaga se živeti,
nemalokdaj tudi preživeti.
A kaj ko to za človeka ni dovolj,
da najde boj s samim seboj.

Janes Zoo(e) Tresert

ZELJE

V jutranji tišini
zvonovi srebrno zvenijo,
da zmolijo očenaš za izgubljeno dušo,
stari koraki v cerkev bežijo.

Za sina, ki že leta po mestu tava,
išče srečo, košček miru,
njegovo ležišče je zdaj klop, zdaj trava,
na ognjišču pod mostom
poln lonec prahu.

Vem, obnemogle roke
v prošnjah k nebu bo vila,
se spraševala solznih oči:
»Kaj v življenju sem zagrešila?«

Morda prešibka moja je bila ljubezen
za tvoje drobno srcece,
sem prezrla tvoje klice, ko si me objemal,
niti slutila nisem, da v tebi gnezdi gôrje.

O sine, prisluhni moji molitvi,
iščem te, čakam te
tvojo podobo objemam v črnih nočeh,
pridi, lučko upanja bom na oknu prižgala,
da se ne izgubiš na nevarnih poteh.

Naj pomlad mi vrne upanje in sanje,
iskal in našel bom spet pot domov,
objel bom dom in ostarelo mater,
naju rešil žalosti, strahov.

Katarina Kalaba

VETER

Gre za en res klasičen pojav. Pihalo je
že v času, ko so po praoceanu blodile
samo enocelične živali, na kopnem
pa ni bilo drugega kot kakšen mah.
Vendar mu niti dinosavri še niso dali
imena, čeprav so se ga nedvomno
zavedali in čeprav so ptice najbrž
kmalu ugotovile, da se da, ko pihaj,
šparati na perutnicah. Toda k vragu
s tem. Moral je priti prav človek na
svet, da je rekel: Pičkomaterno, kako
vleče! Ali pa: Ti, ta sapica prav paše,
ne? Ali pa: Z juga pihaj, dež bo. Ali pa:
Zaradi bližajočega se anticiklona bo v
naših krajih nekoliko vetrovno. Kdo
drugi, bolj tak navdahnjen, pa je rekel:
Pihnilo je z gore, glej,
in šli so nam šotori, hej!
To je bila v bistvu dokaj preprosta
književnost, ne? Toda nekdo sem
bral eno bolj kompleksno povest
neke češke pisateljice. Zgodba se
začne z opisom stare kmečke bajte,
stojece nekje na samotni, in ene

stare jablane, ki raste ob njej. In
ko potegne jesenski veter, tedaj
sadeži te jablane malahko trkajo ob
okno. Romantično, ne? Toda v tisti
bajti živi med ostalimi en otrok, en
fanticek, ki to trkanje vzame kot
opomin, naj odrine v svet, da ne
bo zgnil tam not. In evo, pozneje
enkrat je ta mali res šel po svetu,
in to precej daleč in v razne dežele.
Doživel je vse sorte dogodivščin,
medtem pa se, jasno, počasi staral.
Na eni od ilustracij v knjigi ga je
bilo mogoče videti kot možakarja z
brado, ki si, stoječ do pasu v valovih,
razbičanih od viharnegeta vetra,
na vse kriplje prizadeva, da ga ne
bi čoln, s katerega je padel, zmlél
ob čereh. V glavnem, ta človek ni
pogrešal težav in hudih preizkušenj,
zato pa je vse bolj in bolj hrepenel
po trkanju tistih lesnik ob okno. In,
jasno, na koncu ga imamo spet doma
in tam se mu zdi vse prav nebeško.
Eh, klinc.

Vetra torej ni treba jemati preveč
zares. Samo piha, veste. Nima
posebnega namena. Kako močno in
v katero smer oziroma od kod vleče,
to je bolj stvar razlik v zračnem
tlaku. Če je posebno hud, se držite
rajši kje not, če pa ni in če zraven ne
ščije, pojdite ven. Jasno, če vas kaj
takega sploh mika. Glejte samo, da
vam veter ne škodi. Temu v izogib si
oblecite vetrovko čez pulover. Danes
obstaja veliko različnih in nekatere
so skoraj zastoj. Jaz imam eno
kar nobel vetrovko, kompaktno,
kvalitetno, eno takšno, da bi mogel z
njo brez skrbi dvakrat okoli sveta, pa
bi še vedno služila svojemu namenu.
Ampak ker so jo izdelali na
Kitajskem, a mi je torej sploh treba
hoditi okoli?

Zoran Hočevár

»Joj, kolk se jaz slabo počutim.
Vse mi gre narobe.« Obupani Mare
to reče prijatelju. Ta prijatelj je že
malo starejši in je v svojem življenju
marsikaj pojedel in popil. Res pa je,
da je bil včasih tudi lačen. Pogleda
Mareta, ki je imel lepa okrogla rdeča
lička in malo trebuščka. Prijatelj
reče Maretu: »Lej, Marko, ko sem
bil jaz žalosten, obupan, depresiven,
so me zdravniki šopali s tabletami
antidepresivi. Pa ni nič pomagalo.
Potem pa sem sam pogruntal, kaj mi
pomaga. Veš, kaj sem naredil? Dva

dni nisem nič jedel, potem sem si pa privoščil en velik sendvič. Počutil sem se odlično. Probaj še ti.«

Kavica

ANEKDOTE IZ PRODAJE

KLEPET, POLN ZDRAVJA

Med prodajo časopisa Kralji ulice v Plavi laguni redno hodi mimo starejša gospa. Vedno se ustavi pri meni in pogovarjava se o čisto vsakdanjih in aktualnih stvareh, kot so vreme, delo, finance, recesija, hitenje ... Se pa vmes spomni name tudi s kakšnim sadjem, recimo z jabolki ali mandarinami.

Ker ni ga čez zdravja. Tako se razvedriva obe hkrati. Zlahka bi se reklo, da lepa beseda lepo mesto najde, in če se zdi še tako običajna, brez izjeme spravi človeka v dobro voljo.

Anči

OBISK IZ BEOGRADA

Pred kratkim je izšla, kakor oni temu pravijo, nulta številka cestnega časopisa Lice ulice, ki se prodaja na beograjskih ulicah. Ker imamo Kralji precej izkušenj pri prodaji cestnega časopisa, sta nas obiskala dva predstavnika tega časopisa, Nikoleta in Miloš. Kot predstavnik prodajalcev sem skupaj z Majo V., vodjo našega društva, najprej predstavil društvo, potem pa tudi prodajo. Očitno nas je pogovor potegnil vase, saj smo ostali skupaj še do odprtja dnevnega centra, nakar smo se odpravili na moje običajno »delovno mesto«. Seveda predvsem z namenom, da tudi v praksi vidita, kako prodaja poteka. Na žalost je bila ura neposrečeno izbrana, saj v podhodu železniške postaje ni bilo skoraj nikogar. Zato je dve reviji kupila kar Nikoleta, čeprav sem ji hotel revijo podariti. Vse skupaj sta vestno dokumentirala njen kolega Miloš in Tomi, naš hišni fotograf. V njihovi prvi številki bova kot prodajalca predstavljena skupaj z Marijanom H., saj ju je

Tomi v vlogi vodiča kasneje popeljal še do knjižnice Otona Zupančiča, kjer se pu navadijo zadržuje Marijan. Veselim se nadaljnjega sodelovanja z Beograjčani. Za konec pa moram dodati, da sem dobil v dar nekaj izvodov njihovega časopisa, ki sem jih dal svojim rednim strankam. Ti so bili tako kot jaz presenečeni, da so Lice ulice v latinici in da so, celo že v nulti številki, v barvah. Veliko uspeha vam želim!

Marko Nakrič

MORSKA KLIMA

Poln upanja sem se skupaj z Bojanom in Darkom odpravil v Portorož. Onadva sta šla tja službeno, poslušat eno predavanje, sam sem pa pomislil, da se ne bi bilo slabo malce pregreti pred zimo in združiti prijetno s koristnim. Naredil sem si pravo zalogo časopisov v upanju, da bodo vsi pošli, in pač začel prodajati med palmami, podobno kot to počnem v Ljubljani. Le da tam ni palm. Kot prvo naj priznam, da ni bilo nikjer nikogar, če ne štejem nekaj italijanskih turistov, ki niso nič razumeli, tistih nekaj ljudi, ki so šli mimo in govorili slovensko, pa sploh ni vedelo, za kaj gre ali kaj je to ena revija – Kralji ulice?? In kot da to še ni bilo dovolj, se je name spravilo še vreme. Na vsem lepem se je utilo in sploh ni nehalo deževati, tako da sem se poklapan zavlekel v bližnji bife in celo uro žulil svojo kavo. Pregnal me je natakak z vprašanjem, ali bom še kaj. To pa res ni bil moj srečen dan!

Miloš

VSI SVETI

V zadnjem času sem večinoma prodajala na Žalah, saj je bil tam pretok ljudi pač največji. Izkazalo se je, da so ljudje v tem času res velikodušni, najbolj mi je v spominu ostalo prijazno dekle, ki je pristopilo do mene, vzelo časopis in mi zanj brez besed odštelo kar 4 €. Kot pa se pogosto izkaže, skoraj nikoli ne ostane le pri lepih stvareh, saj se mi je nedolgo zatem zgodilo, da sem ponudila Kralje dvema starejšima gospema in ena od njiju me je vprašala: »A ste vi tudi Kraljica?« Odvrgla sem ji, da sem, ona pa mi je na vsem lepem rekla, da me

je lahko sram!! Ta izjava me je res šokirala, saj se ljudje večinoma niti ne zavedajo, da nam, ko prodajamo Kralje po ulicah, ni niti malo lahko. Bilo je kot ledena ploha. Pa končajmo raje z lepimi stvarmi: neki gospod je pač želel kupiti Kralje in mi je, ker pri sebi ni imel drobiža, obljubil, da jih kupi naslednjič. Resnici na ljubo sem na obljubo že pozabila, ravno včeraj pa je pristopil k meni in sam od sebe rekel: »Danes bom pa vzel enega,« in mi plačal za dva.

Tanč

NEKOČ, MED PRODAJO ...

Stojim na eni izmed ljubljanskih ulic in držim v rokah revijo, rekoč: »Dober dan, Kralji ulice, revija za pomoč brezdomcem, če lahko ponudim?« Mimo mene pride možakar, ki ga očitno nisem prepričala, saj me mirno zavrne: »Ma, kakvi kralji, ja sam ti car!«

Laura

RESNIČNA 43

Veliko je še mojih strank, ki jih v svojih resničnih zgodbicah še nisem omenil, kar bi rad seveda čim prej popravil. Nikomur ne želim delati krivice ali ga kako drugače postavljati na stranski tir. No, zato bo tokrat govor o mladem, simpatičnem Primorcu, ki živi za Bežigradom, zaposlen pa je v podhodu Plave lagune. Vedno ko gre mimo, me prijazno pozdravi in tako rekoč mimogrede poklepetava o marsičem, seveda pa je najina prva tema nogomet. Šport ga pač zanima in verjetno tudi zato ni spregledal mojih športnih dosežkov, kot tudi ne uspehov naše športne sekcije. Večinoma letijo z njegove strani same pohvale, je pa izrazil željo, da bi ob priložnosti tudi sam zaigral prijateljsko tekmo na našem igrišču. Seveda sem ga navdušen povabil na katero od naših tekem. Odgovor ga je očitno zelo razveselil, saj je segel v denarnico in mi brez pomislekov izročil pet evrov.

Roman

ZAKLJUČEK AKCIJE SLIKARJI ZA OTROKE IN ODPRTJE RAZSTAVE, LJUBLJANSKI ŽIVALSKI VRT

V torek, 9. novembra, smo se nekateri udeleženci umetniške delavnice Kraljev ulice udeležili odprtja razstave slik, namenjenih prodaji in licitaciji. Izkupiček bo šel za nakup vstopnic za socialno ogrožene otroke pod okriljem Zveze prijateljev mladine Moste-Polje in otrokom, ki bivajo v azilnem domu v Ljubljani ter si obiska živalskega vrta ne morejo privoščiti. Ob 17.00 je televizijska ekipa SLO1 naredila intervjuje s prireditelji, slikarji ter postavitelji razstave. Strokovni delavci ZOO-ja so nam predstavili nekaj malih živali in njihove značilnosti, lahko pa smo jih tudi potipali. Sledili so pozdravni govori gospe Barbare Mihelič, strokovne

vodje ZOO Ljubljana, in Dejana Mikuša, pobudnika projekta, ter tudi naše mentorice Laure Ličer in Dimija, enega izmed nas, Kraljev. Razstavljenih je 40 slik s skupno ocenjeno vrednostjo 1400 evrov, kar je 400 otroških vstopnic. Za vse povabljenе so organizatorji pripravili prigrizke in pijačo. Razstava bo na ogled do 7. decembra, ogled pa je možen tudi na internetni strani www.zoo.si, kjer dobite informacije za kupce. Bralce Kraljev ulice vabimo, da si razstavo ogledajo in po svojih zmožnostih postanejo ambasadorji nasmeha tem otrokom.

Marijan Černigoj

foto: Gadafi

ČASOVNA BANKA ALI BANKA Z EDINO STABILNO VALUTO NA SVETU

foto: Lojze Smole

Na Pedagoški fakulteti se je v začetku novembra dogajala zanimiva zadeva: Časovna banka ali banka z moneto, ki je ne more oklestiti noben čas, inflacija ali kaka druga katastrofa. To je banka, v kateri je moneta preprosto čas oziroma ura. V času, ko nas velika večina trikrat pogleda, kako bomo obrnili že vsak cent in ne samo evro, je to še veliko bolj aktualno. Kako prihraniti kak cent ali evro, da boš lahko plačal vsaj položnico in dal v lonec poleg krompirja tudi kak kosček mesa? Pa da bi otroku lahko kupil novo igračo ali vsaj čevlje, ki jih je prerasel? Čisto preprosto. Ti Marku pospraviš stanovanje, lektoriraš spis, popraviš pipo, pelješ psa na sprehod, in že se ti na tvoj račun vpišejo ure dela, ki si jih opravil pri njem. Potem ti nekdo drugi ali tretji naredi, popravi nekaj, kar ti potrebuješ.

Mogoče je to samo nakup v trgovini ali kaj podobnega. Marko pa je pri tebi porabil tiste ure, s katerimi je poravnal za delo, ki ga je Mojca vložila v to, da mu je pospravila stanovanje. Vsi srečni, vsi zadovoljni. Kaj hočeš boljšega? Pa še prijatelje so spoznali in potem šli kdaj tudi na kavo.

Vsak zna kaj narediti, s čimer lahko komu pomaga, in vsak kdaj potrebuje pomoč. Zakaj pa ne? Saj ne rabiš miloščine, da kaj dobiš, ampak lahko to tudi poravnas s svojim prispevkom. Na predstavitvi banke, recimo, je bilo prikazanih nekaj takih uslug. V eni izmed delavnic so otroci in, zanimivo, tudi odrasli, izdelovali izdelke iz gline, v drugi je delovala svetovalnica iz funkcionalnejšega opremljanja stanovanja in v tretji pravna svetovalnica. Kaj imajo te tri stvari skupnega? Pravniki, recimo, v prvi delavnici pustil otroka, ki se je čudovito zabaval, medtem je priskočil na pomoč opremljevalki v določeni pravni zagati, ta pa je potem komu pomagala rešiti težavo, ki jo je on imel v stanovanju, da je to postalo prijetnejše in lepše. To so samo trije primeri izmed nešteti možnosti, ki se nam ponujajo v življenju, in stotine ljudi je tudi pri nas včlanjeno v časovno banko. Čisto nič drugega ni treba, kot vpisati se, povedati, kaj potrebuješ in kaj lahko ponudiš. Banka podatkov potem dela v korist vseh, izpiski opravljenih ur pa ti ažurno pokažejo, koliko ur imaš v dobrem in koliko si jih porabil. In ura je za vsakega vredna šestdeset minut. Vrednota, da je kaj.

Lojze Smole

RESOLUCIJA ALI REVOLUCIJA NA PODROČJU DROG

V Portorožu je 20. 10. 2010 potekal pomemben posvet o *Resoluciji o nacionalnem programu na področju drog* za obdobje desetih let, torej do leta 2020. Udeležba je bila precejšnja s strani vladnih institucij kot tudi s strani nevladnih organizacij. Organizacija konference je bila zelo dobra. Samo resolucijo, ki jo dobite na internetu, pa prepuščam vam v presojo. Upajmo,

da bomo v Sloveniji zbrali dovolj poguma, da bomo ustvarili dokument, ki bo vseboval vsaj trenutno aktualne in nepokrite potrebe na področju drog. Za deset let pa si pravzaprav nihče niti ne upa nič napovedati, kaj šele napisati.

Bojan Kuljanac

ANGAŽIRANI KOTIČEK

Angažirani kotiček je na neki način nadaljevanje fokusnih skupin, ki so potekale spomladi v prostorih dnevnega centra Kralji ulice, le da se ne pogovarjamo o zadevah, ki nas mučijo, ampak predstavljamo možne rešitve. Tako smo septembra predstavili posredovalnico rabljenih predmetov Stara roba, nova raba in koncept socialnega

podjetništva. Gostja je bila vodja omenjene trgovine, zavrteli pa smo tudi TV dokumentarec režiserja Braneta Bitenca. Oktobra smo predstavili mednarodni gledališki projekt Puppets in Action in koncept gledališča s socialno dimenzijo. Gostja je bila organizatorica projekta, zavrteli pa smo antropološki dokumentarec Puppets in Action, ki prikazuje ustvarjalni proces nastajanja in izvedbe gledališke predstave na način uličnega gledališča. Ker je bil tudi film rezultat angažiranega delovanja, saj je nastal v neodvisni produkciji, je tako drugi angažirani kotiček pravzaprav predstavil dve angažirani možnosti delovanja. Če angažiranost od uporabnosti loči težnja po spremembi, lahko neodvisna

filmska produkcija pomeni ustvarjalno spodbudo tako samim ustvarjalcem, kot tudi tistim, ki jih film prikazuje. Namen angažiranega kotička je v bistvu spodbuditi veselje do ustvarjalnega sodelovanja in morda sprožiti kakšno idejo, »kaj se še da narest« pri tistih, ki o tem še niso razmišljali. V tej seriji napovedujemo še tretji angažirani kotiček, ki bo predstavil različne neodvisne produkcije in ponudil debato o tem, kaj neodvisna produkcija sploh je. Pričakujemo goste iz Rog-a, PUM-a in še koga. Potekal bo zadnji sredo v novembru v dnevnem centru Kralji ulice.

Primož Časl

foto: Tomislav Gruden - GTS

015
KRALJI
ULICE

TEK ZA ŽIVLJENJE IN RADOST

Oktober je nasploh zelo živahen mesec. Poleg trgatve, ki je tudi naporen šport, zlasti po njej, so tudi različne tekaške prireditve, saj je ta mesec za take dejavnosti vremensko zelo primeren. Poleg znanega ljubljanskega, mednarodno zelo uveljavljenega maratona, je bil 16. 10. 2010 tudi netekmovalni, prav tako mednarodni TEK ZA ŽIVLJENJE IN RADOST. Udeleženci osemkilometrskega teka so bili poleg transplantirancev vsi tisti, ki so kakorkoli – po sorodstveni, prijateljski ali pa čutni ravni povezani s temi srečneži. Že tretje leto ga organizira Zavod za presaditev organov in tkiv RS, imenovan tudi Slovenija transplantat, osrednja ustanova za izvajanje darovalskega programa v Sloveniji. Udeležil sem se ga šele drugič, tekel tisto uro, srečeval srečneže in se veselil njihove neskončne volje do življenja, radosti in empatije do sočloveka. Kasneje, v pogovoru z njimi, sem v sebi začutil neko čudno nelagodnost, nekakšen cmok v grlu. Vsi živimo eno samo življenje, pa nimamo časa za sočloveka, gledamo le na lastne koristi, zanemarjamo različne stike z drugimi, prijateljske odnose, pozabljamo negovati ljubezen do bližnjih, stalno nergamo, se jezimo, se grebemo; čas pa teče in teče in nič ne reče.

Ti ljudje pa živijo novo, drugačno, prenovljeno življenje, saj so premagali smrt. V enem telesu živita dve človeški bitji. Za vsak podarjeni dan so hvaležni, živijo polno in kvalitetno in v prihodnost gledajo pogumno. Pokončno. Brez strahu. Ne sekirajo se zaradi velikih problemov, češ, vsi problemi so malenkost, malenkosti pa so majhne, in stvar je rešena. Njihova nova radost kaže na prvinsko veselje do življenja, počutijo se ŽIVE – to je dramatično in obenem globoko. To je pravi duh. Stiki in pogovori z njimi me bogatijo, dajo mi nov, še večji zagon, še več duha, več poguma v bitkah z viharji, spremembe v meni se kar vrstijo, seveda na bolje. V glavi se mi kar vrtili, kot da nisem v realnem svetu.

Še nekaj o darovanju in transplantacijah organov in tkiv v Sloveniji: Letos je bil že 12. evropski dan darovanja in transplantacije, to je 14. oktober. S pomočjo darovalcev so v Sloveniji od leta 1970,

odkar pri nas izvajajo presaditve organov, pa do leta 2009 rešili življenja 93 srčnim bolnikom, 139 bolnikom z obolenjem jeter, trem bolnikom s presaditvijo trebušne slinavke in enega s transplantacijo pljuč. Izboljšali so življenje 812-im bolnikom z dokončno odpovedjo ledvic. Samo od 1. 1. do 30. 9. 2010 so na Transplantacijskem centru Hematološke klinike UKC Ljubljana opravili 78 presaditev KMC (levkemija). Na dan 30. 9. 2010 čaka v Sloveniji na presaditev 102 ledvična bolnika, 39 srčnih bolnikov in 14 bolnikov z okvarami jeter. Skupno število pri nas vpisanih članov v register nesorodnih darovalcev krvotvornih matičnih celic (KMC) za zdravljenje levkemije na isti dan je 16.189. V Sloveniji je povprečno 15 darovalcev na milijon ljudi, kar nas uvršča na rep držav v Evropski uniji. S ponosom zapišem, da sem že od leta 1973 krvodajalec in posmrtni darovalec organov.

Arne

foto: arhiv Slovenija-transplantati

OD DRAGIH JEKLENIH KLETK NA NAFTO DO POCENI TRAJNOSTNE MOBILNOSTI, POGANJANE S STRASTJO IN OKOLJSKIM ZAVEDANJEM

016
KRALJI
ULICE

foto: Urban Tarman

Po nenaklonjenem poplavnem deževju 18. septembra, ko je bila napovedana in odpovedana prva kolesarska parada po ljubljanskih ulicah, je povorka s kolesi potekala na prijetno sobotno dopoldne 16. oktobra. Zbralo se je približno 120 kolesarjev z najrazličnejšimi različicami dvokoles: zapeljali smo se od Brega mimo vladne palače in prek Argentinskega parka in Hrvatskega trga do Mestne hiše. Z vožnjo smo ojačali zagovor trajnostne, za okolje, za civilne pa tudi mestne in državne finance, minimalno obremenjujoče mobilnosti.

Glavni namen parade in siceršnjih prizadevanj organizatorja Ljubljanske kolesarske mreže (<http://lkm.kolesarji.org>), ki skupaj z mariborsko sestavlja Slovensko kolesarsko mrežo, je bil ponuditi možnost za druženje ljubljanskih kolesarjev in demonstrirati skupne užitke v krožni vožnji po mestu. Ljubljanska kolesarska mreža sicer sodeluje tudi pri projektu Civitas Elan (<http://www.civitasljubljana.si>), pobudi Evropske komisije, namenjene testiranju inovativnih strategij v mestnem prometu, ki prispevajo k učinkoviti rabi energije in alternativnih virov v prometu in k varstvu okolja.

Parada je opozorila na neustrezne razmere za kolesarjenje po prestolnici in pozvala ljudi, naj se v mesto raje odpravijo s kolesom kot z avtomobilom. Je bolj zdravo, ceneje in konec koncev tudi hitreje. Kot pravi Gašper Žemva, predsednik Ljubljanske kolesarske mreže, Društva za vzpodbujanje kolesarjenja in trajnostnega prometa, se je pomembno zavedati tudi dejstva, da danes avtomobil zahteva približno 20 odstotkov družinskega proračuna. Zakaj se ta strošek pogosto zdi samoumeven in nujen, popravilo kolesa za vožnjo po mestu pa predrago?

Hkrati je parada želela sporočiti predstavnikom v mestnem svetu, naj vzpostavijo do kolesarjev prijaznejše in bolj povezane kolesarske steze, državnemu svetu pa, naj ne sprejme novih določb o obvezni čeladi za kolesarje. Uzakonjenje obvezne čelade bi po mnenju Gašperja Žemve pomenilo zaviranje popularizacije in varnosti pri kolesarjenju, saj obvezna čelada po izkušnjah v mestih, kjer so uvedli ta ukrep, zmanjšuje število kolesarjev in s tem pravzaprav tudi njihovo kolektivno varnost na cestah. Takšna politika bi namesto spodbujanja kolesarjenja uvedla kaznovalne ukrepe. Za spodbujanje kolesarjenja pa bi lahko v Ljubljani in tudi drugih mestih naredili še marsikaj. V Ljubljani kolesarske steze pogosto niso povezane med sabo in ni mogoče pedalirati po vseh ulicah. Za kolesarje je zaprta Slovenska cesta, po kateri ni urejene steze in kjer je prepovedano kolesarjenje po

avtobusni progi.

Na Roški, Tržaški in Karlovški cesti kar naenkrat zmanjka steze. To so nekatere izmed vpadnic v mestno jedro, ki so še posebej pomembne, če želimo zares razbremeniti promet v mestu. Gašper Žemva omenja tudi nerazumno in energetsko potratno konstrukcijo bodočega dvoetažnega mosta pri Cukrarni, kjer bo kolesarska proga spuščena in bo kolesar primoran uporabiti dvigalo. Širše zastavljeno je problem v tem, da se prometna infrastruktura še vedno oblikuje predvsem po merilu avtomobila, torej stremi k večjemu ugodju voznikov avtomobilov, ne pa kolesarjev in pešcev. Ti so v drugem planu, in to napako pri načrtovanju bi lahko že v kali odpravili, da se izognemo morebitnim stroškom izboljšav v prihodnosti, pravi Gašper Žemva. Zato namerava Slovenska kolesarska mreža v prihodnosti tesneje sodelovati z Ministrstvom za promet in mestnimi občinami, pripravljajo namreč nova navodila za projektiranje kolesarskih površin.

Razumno bi bilo, da se več denarja vloga v kolesarsko infrastrukturo, med drugim tudi zato, ker so stroški zanjo majhni. Za dobro kolesarsko infrastrukturo zadošča zgolj deset odstotkov stroškov infrastrukture, ki jo zahteva avtomobil. Po besedah organizatorjev parade je več kot zanimivo, da DARS lobira za razširitev ljubljanske obvoznice, ponekod celo v desetpasovnico, kar naj bi stalo 900 milijonov evrov. A tovrstni projekt ne preusmerja prometa iz mesta, temveč ga samo še spodbuja. Kolesarji pač nismo lobi, tako kot je na primer gradbena industrija, in se na nas še vedno pogosto gleda kot na rekreativce, ne pa kot na običajne ozaveščene udeležence v prometu, ki bi se jim morala prilagajati tudi prometna infrastruktura. Če bi več vlagali v kolesarske steze, bi bili stroški prometne infrastrukture manjši, kajti večina voženj z avtomobilom v Ljubljani je krajša od 5 km, na tej razdalji pa je kolo hitrejša, zavzema manj prostora, ne obremenjuje okolja, ne ustvarja potrebe po širitvi cest in gradnji dragih parkirnih mest. Če bi se v mestih hitrost avtomobilov omejila na 30 kilometrov na uro, pravzaprav ne bi bilo treba graditi ločenih kolesarskih stez, saj bi bili avtomobili precej manj nevarni za kolesarje. Drži pa tudi preprosto dejstvo: če bi bilo več kolesarjev na cestah, bi bili tudi bolj varni, saj bi nas vozniki avtomobilov težje spregledali. Slovenska kolesarska mreža je pred kratkim izdala predloge za izboljšave kolesarske infrastrukture. Med drugim predlagajo direktno vodenje kolesarske steze skozi križišča. Zdaj je to na določenih križiščih indirektno, kar pomeni, da mora kolesar večkrat zaviti, narediti mora štiri ovinke, da prečka cesto. Tako prečkanje ceste je bolj nevarno, saj gre kolesar lahko zunaj vidnega polja avtomobila, da ne omenjamo nevšečnosti ob tovrstnem manevriranju. Povsod bi lahko uredili spuščene dovoze na kolesarske steze, saj kolesar pogosto trči ob oster robnik pločnika. Kolesarske steze bi lahko ostale na enem ravnem nivoju, saj po besedah Gašperja Žemve kolesarji sicer pogosto nočejo voziti po grbinastih in neudobnih kolesarskih stezah in se zato raje premaknejo na ceste. Na vseh enosmernih cestah bi morala biti dovoljena vožnja s kolesi. Zgradili bi lahko pokrite prostore za parkiranje koles in tudi pozimi poskrbeli za čiščenje kolesarskih stez.

Urban Tarman

C'EST LA GUERRE (POGOVOR Z DARIEM SERAVALOM IZ BORGHESIE)

Kralji ulice: Kakšna je tvoja preteklost?

Dario: Končal sem gimnazijo in srednjo glasbeno šolo za kitaro v Pulju (1978) ter na Univerzi v Ljubljani diplomiral iz filozofije (2000). Delal sem v gledališču FV 112/15 (C'est la guerre), Disko FV (1980–1985), bendu Borghesia (1982–1991, vojna škoda), leta 1991 sem delal kot novinar Nove dobe, ustanovil Kninsko mirovno gibanje, s Sonjo Lokar (SDP) koordiniral mirovna gibanja v Jugoslaviji, obiral jabolka s Kurijem v severni Italiji, se zaposlil za štiri leta na Združeni listi socialnih demokratov (član od 1991), nato v Znanstvenem in publicističnem središču (zdaj Sophia), leta 2002 sem se zaposlil na Mestni občini Ljubljana (MOL), kjer med drugim delam AKC Metelkova mesto.

KU: Kakšni so tvoji trenutni projekti?

Dario: V službi sem na Oddelku za kulturo MU MOL s plačo 1000 evrov na mesec, sem dvorni skladatelj Dragana Živadinova, delam Borghesia in po malem filozofiram.

KU: Kakšna je tvoja filozofija?

Dario: Prisegam na Slavuja Žižka (Kako biti nihče), Alenku Zupancič (Etika Realnega), Mladena Dolarja (O skoposti), na Mahatmo Gandija (homini sacre, zen budala), Cheja Guevara (pravega revolucionarja v življenju vodi ljubezen), Bertolda Brechta (Ukrep), Zapatista (Ciapas, največja avtonomna cona na svetu v Mehiki). Moj projekt je komunizem, družbena ureditev, ki je sestavljena iz avtonomnih con (vsak ima pravico, da si zgradi svoje mesto pod soncem). Obrazložitev: V Sloveniji smo 1991. izbrali kapitalizem, polovično preživeli prvobitno akumulacijo kapitala (nekateri lastniki so delali podjetja, nekateri so se šli kazino kapitalizma in jaz pravim: tam, kjer kapitalizem šepa, tam kjer mu spodleti, kjer proizvaja nevrose, tam je treba osvobajati nove avtonomne cone, naj živi Avtonomna cona Vegrad).

Slavoj Žižek pravi: Svoboda je, da lahko spremeniš lastno usodo. Če si v mašini/sistemu/tradiciji, ti je usoda v ogromnem delu že določena. Samo tisti, ki se odtuji/alienira, lahko določa svojo usodo, in sicer tako, da ko ga stisne tesnoba, ko nima nobenega izhoda, izumi izhod. Temu rečemo tudi invencija, kreacija, umetnost ... Kapitalisti so nevrotiki, komunisti smo psihotiki. Nevrotik se podredi Zakonu, Tradiciji, Sistemu, Mašini, najde »pravilno rešitev« v zagati izsiljene izbire. Psihotik je osvobojen, je zunaj Zakona, izbere »napačno rešitev« in je kaznovan z Odtujitvijo, Tesnobo, Izumom.

foto: MG

KU: Kako je psihotik svoboden, če je kaznovan?

Dario: Svoboda stane! Težko je na novo izumiti življenje oziroma življenje je treba nenehno izumljati/osmišljovati. Trnova je pot do svobode. Da nimaš kontakta z imaginarnim svetom, v katerem se večina (?) počuti udobno, je velika bolečina, bolečina biti sam. Družba ga kaznuje z izolacijo.

KU: Kako si človek izbori/zgradi lastno svobodo?

Dario: Jaz poznam samo svoj primer: »Bojevniki z Metelkove je tisti, ki za slabimi vibracijami in lastnim drekom vodo spusti takoj.« (Metelkova rulz, 2008)

KU: Razlika med Metelkovo in Rogom?

Dario: Metelkova je stalna avtonomna cona, Rog pa začasna avtonomna cona.

KU: Zakaj začasna?

Dario: Ker so se Rogovci tako odločili.

KU: Si sredi aktivne promocije lastnega cedeja z naslovom Emomehanika ...

Dario: Emomehaniko (proizvajanje emocij z mehaničnimi sredstvi) je izdala založba RX:TX pri Zavodu Projekt Atol (Emomehanika se dobi edino na Gregorčičevi). Na prvo skladbo sva z Mirkom Simičem - Simotom zmontirala videospot, ki ga najdete na youtube.com, če odtipkate: ANTROPOLOGIJA KONFLIKTA.

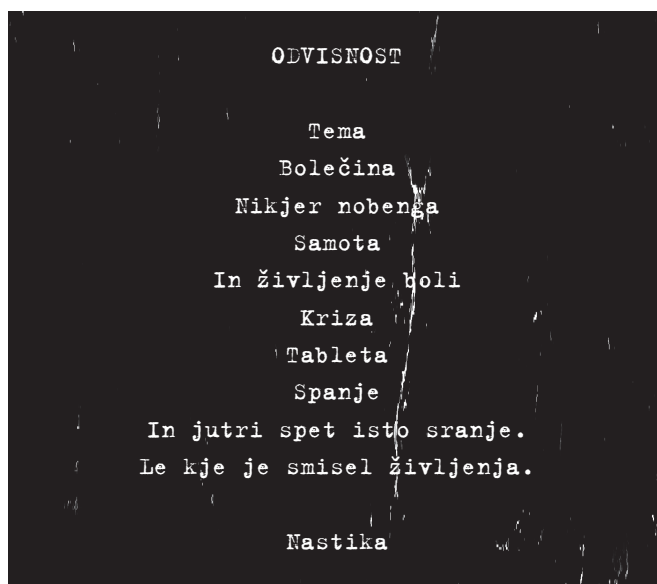
KU: Najlepša hvala za intervju!

Dario: Halo, halo! Če kdo pozna kakega dobrega čevljarja, ki bi invalidni deklici naredil čevlje, ki jih bo z veseljem nosila (denar ni problem), naj me pokliče na 031 221 636.

Peter Pitambar Pangerc

foto: Tomislav Gruden - GTS

DESETI BRAT IN NEBODIGATREBA: KULTURA Z ROBA (JESENSKI KULTURNI PIŠ V ROG-U)

018
KRALJI
ULICE

foto: Lojze Smole

Dne 28. 10. 2010 se je v (bivši) ljubljanski tovarni ROG dogajal poseben kulturni dogodek za prav posebne izbrance. Priče smo bili izbranim nastopom gledališke skupine, pesnikov, komikov in glasbenikov iz vrst Kraljev ulice in še koga. Zelo zanimivo in živo prireditev, ki bi nam jo lahko marsikdo tudi malo zavidal, je še dodatno popestril povezovalac Kraljev, da se je lahko naša elitna publika še toliko bolj zabavala. Bilo je enostavno čudovito, prijetno in bogato. Predvsem pa nadvse pestro dogajanje, toplo za srce in dušo v tistem hladnem, pustem večeru, ki nas je prijetno dvignilo nad težko sivino vsakdana. Resno: kdo bi lahko pričakoval, da znamo tisti, ki nas je življenje potisnilo na sam rob družbe, iztisniti iz sebe toliko lepe in celo, ne boste verjeli, kvalitetne poezije, pesmi, drame in ostalega, čemur so bili lahko priče precej številni obiskovalci, teh se je po moji oceni zbralo najmanj dvesto. In to kje? V propadli tovarni ROG, v njenih prav tako dotrajanih prostorih, ki pa jim je videti, da so z veliko entuziazma prav lično urejeni. Res so mračni in z elektriko na droben brneč generator. Vzdušje pa skoraj takšno, da bi manjkali samo še blišč Cankarjevega doma in večerne toalete, pa se nas ne bi ločilo od čisto ta prave gospode. Kdo bi si mislil!

In žalostna pripomba nekoga od organizatorjev: »Samo še do junija bomo tu, potem pa bo Janković rušil!« Saj ni kaj, naj gre napredek naprej. Človek pa, ki se malo zamisli, vidi po kakšnih podrtijah in stran od oči ljudi nastajajo take čudovite stvari. Celo čisto ta pravo kulturno in ustvarjalno bogastvo, koliko kvalitetnega potenciala in želje ter volje je v njih. Da, res jim je za čestitat. Samo da nas oni »drugi« verjetno ne znajo ali ne morejo »slišati«. Nič ne de, vseeno je krasno biti živ in resničen. Pa bo Janković (ali kdo drug) zmogel toliko srca in kulture, da bi lahko taka jedra živela in se razvijala naprej, namesto da v nastajanju že umirajo pod bagri? Ni prvič! Ne, ni zamere, zgolj prošnja. Res je, roko na srce, drugačni smo in dostikrat TAKŠNI, da upravičeno kažete s prstom na nas. Toda dajte nam možnost. Dajte nam vsaj mir, če nam ne morete pomagati. Pustite nam živeti.

Pa nam ni, da bi hoteli kaj vašega. Pustite pa nam kdaj tudi kaj našega. Znamo in zmoremo. To smo pokazali ta večer tam in še kje drugje. Da bi lahko Deseti brat slovenske kulture tudi kaj dal. Mnoge je sram samo jemati.

Lahka je pot na rob, priti do dna in postati »drugačen«. Prav vsakemu se to lahko zgodi. Nihče ni imun. In ni se vam treba sramovati se nas. Samo pustite nas. Bolje povedano: dovolite

nam živeti, dihati in stremeti, ker znamo biti še marsikaj več, kot samo neki nebodigatreba ali kakor koli nas mnogi radi imenujete na tiho ali glasno. Preprosto povedano: radi bi bili tudi koristni. Mogoče celo uspešni.

Da, prav posebno doživetje mi je bilo nastopiti na tem odru. Bolj me je ganilo to, da sem bil tam, kot da bi se znašel, recimo, v Cankarjevem domu. Pa kako je teknila tista skromna pogostitev, ki smo je bili deležni na koncu tega zavidljivo dobrega kulturnega dogodka ...

Lojze Smole

MAR MI JE ZATE

Mar mi je zate, za tvoj nasmeh,
ki mi prisije kot sonce v moj svet,
mi mar žuborenje je tvojih besed,
pesmi najlepše, toda skleče.

Mar mi za vse tvoje muhe in pike,
so kot okrasek ti, pika na i.
me pojezijo kdaj in razhudijo
toda brez njih si kot golo drevo.

Revež, jaz dostikrat te užalostim
vaje nesreče se srečit ne znam,
oj, dal bi besede najlepše ti sreče,
a srce skoprnjeno mi ust ne odpre.

Pa se ti čudim, te res občudujem
kaj ti oditi kam še ne pusti
mar sem želeti te, vreden objema
varno v zavetju dveh toplih teles.

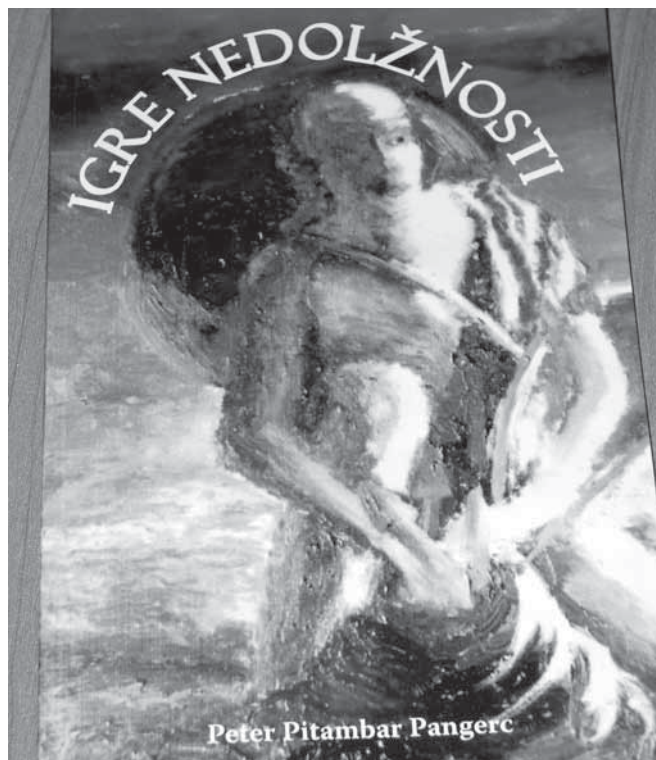
Nič mi ni lepše, bolj mило in sladko,
kot ko me priviješ na svoje srce.
Mar so to sanje in naj se zbudim?
ne, niso sanje, tukaj si ti.

Lojze Smole

PETER PITAMBAR PANGERC: IGRE NEDOLŽNOSTI

Avtorjeva tretja, najbolj nežna knjiga od vseh iz njegove zbirke. V slovenskem literarnem svetu sprejeta z nerazumevanjem in podcenjevanjem. Medtem ko sta pisateljevi prvi dve deli krčili pot novemu toku v literaturi in razumevanju človeške psihe, je pričujoča knjiga posledica razneženja, ki ga prineseta uspešnost in sprejetost. Igre nedolžnosti so zbirka pesmi eksistencialno-ljubezenske narave in bralca popeljejo v središče izbruha pisateljeve nežne senzitivnosti, kjer vsemu navkljub še vedno ohranja čvrstost, prisebnost in ostrino duha. So odlično darilo za prebiranje ob kaminu v mrzlih zimskih nočeh prihajajočega leta 2011! Na voljo v Sanjah, Modrijanu in Prešernu! Srečno!!

Foto in tekst: Peter Pitambar Pangerc

019
KRALJI
ULICE

ODVISNOST

Vsak človek je zase svet, čuden, svetel in lep, kot zvezda na nebu. Ob tej misli Toneta Pavčka se vedno znova zamislim, kako smo ljudje kljub temu da živimo v skupnostih in smo socializirana bitja, vendarle posamezniki – vsak s svojo zgodbo. In, ja, mnogi izmed nas se zgrozijo ob misli na odvisnost. In, ja, še sama sem se včasih, nekaj let nazaj, dokler me življenje ni pripeljalo do točke, kot me je. Odvisnik je še marsikdo, toda ljudje si svoje odvisnosti in zasvojenosti težko priznamo, mnogi naivno verjamejo, da se jih ne tiče nobena vrsta odvisnosti. Odvisnost pomeni, da človek ne more živeti brez nečesa ali nekoga ali pa si nekaj ali nekoga tako močno želi, da je brez tega bolan in trpi. Poznamo kemične in nekemične odvisnosti. Ljudje smo lahko odvisni od drog, alkohola, interneta, televizije, odnosov in še bi lahko naštevali. Nekemične odvisnosti prav tako bolijo, čeprav mogoče ne prizadanejo človeka po fizični plati, vsekakor pa vsaka odvisnost vodi človeka v smrt. Premalo ljudi se zaveda, da velika večina fizioloških bolezni začne nastajati zaradi napačnih prepričanj ljudi in posledičnega napačnega življenjskega stila, ki ga živimo. Premalo ljudi se zaveda, da smo sami odgovorni za svoje življenje in le malo si jih upa prevzeti odgovornost za lastne napake. Vsekakor je boleče pogledati vase in razrešiti vse vzroke in posledice, ki so nas pripeljali do te točke, kjer smo. Nekemične odvisnosti bolijo, in še kako močno.

Nastika

MORALNI DARVINIZEM:
PREŽIVI LAŽ TISTEGA, KI MU JO USPE DALJ ČASA RAZŠIRJATI.

JURIJ KUNAVER

Gostujoči kolumnist:
Bojan Radej

foto: osebni arhiv

VIŠJA GOSPODARSKA RAST NI REŠITEV!

020
KRALJI
ULICE

Kar je, je; udarila nas je ta kriza in kaj zdaj, katera pot nas vodi naprej in katera spet vrača na začetek? Vodilni ekonomisti pravijo, da je treba krizo izrabit za prestrukturiranje in za povečanje konkurenčnosti, da bo obnovev gospodarske rasti čim prej pozdravila naše rane. Vlade mislijo, da bomo iz krize izšli močnejši, da je bila kriza tako rekoč dobra za vse, gledano dolgoročno. Računica je čisto po butalsko preprosta in pametna: prestrukturiranje pomeni, da bodo nekonkurenčna podjetja propadla, tako da bomo na koncu s podjetji, ki se obdržijo, vsi skupaj še bolj konkurenčni. Tako se bodo brezposelni lahko oprijeli nove rasti in se z njeno pomočjo spet potegnili na suho. Če slučajno koga zanima, dvestoletna zgodovina kapitalizma zavrača takšno upanje. Začetek industrijske dobe v drugi polovici osemnajstega stoletja naj bi v Angliji sovpadal z začetkom visoke gospodarske rasti, ta pa naj bi bila povezana s prestrukturiranjem zaradi tehnoloških inovacij. A obsedenost z gospodarsko rastjo ne sega v čas tehnoloških inovacij, ampak je 50–100 let mlajša. Glavni dejavnik za prehod sodobnih družb v razmere obsesivne gospodarske rasti niso bile tehnološke inovacije, ampak nekaj povsem drugega. O začetku obsedenosti z gospodarsko rastjo lahko govorimo šele od zadnje tretjine devetnajstega stoletja in povod zanjo ni bila nikakršna znanstvena ali tehnološka inovacija. Takrat se je zaokrožalo prvo stoletje industrijske dobe, v času katere se je industrija tako razširila in postala tako prispevna in vplivna, da je postala pomembna za usodo vlad, ki so ji zato podelile kar se da ugodne družbene pogoje za nadaljnje širjenje. Začetek obsedenosti z gospodarsko rastjo predvsem sovpada z vse večjo odvisnostjo vlad od nje. Torej, odkar so politiki odvisni od tega, kako močno gospodarstvo raste, je gospodarska rast postala odvisna od tega, ali politiki dovolj uspešno umikajo družbene prepreke gospodarski rasti. Takšen ekonomski model danes ne uživa več javne podpore, nezaupanje ljudi v tiste, ki zagovarjajo imperativ gospodarske rasti, od ekonomistov do politikov, se kopiči. Kljub temu vlade še naprej silijo s ciljem rasti v osrčju večine svojih ukrepov. Veljavni razvojni strategiji EU (Lizbonska strategija) in Slovenije (Strategija razvoja Slovenije) sta bili sprejeti skoraj istočasno zgodaj leta 2005 in sta navkljub večinskemu

nasprotovanju javnosti postavili zahtevo po gospodarski rasti na prvo mesto pred interese okolja in socialne pravičnosti. Javnomnenjska raziskava Eurobarometer je pokazala, da 63 % vprašanih v EU nasprotuje prednostnemu zviševanju gospodarske konkurenčnosti na račun okolja – najbolj so temu nasprotovali v Sloveniji (82 %). Zaradi vladnega prezira javnega mnenja se je močno znižalo zaupanje v demokracijo, ki po nekaterih ocenah še nikoli ni bilo tako nizko.

V nasprotju z vladami mnogi sociologi in celo ekonomisti opozarjajo na konec dobe gospodarske rasti, vsaj kot družbene prioritete, drugi pa celo na konec dobe napredka. Čeprav so med njimi velike razlike v stališčih, pa so si blizu v oceni, da se je prizadevanje za materialni napredek danes izrodilo v glavni problem človeštva. Najprej so v začetku sedemdesetih let na to opozorili tisti, ki so spoznali nerešljivost enačbe stalne rasti na planetu omejenih možnosti. Ko prestopimo te meje, postanejo posledice naših dejanj nepovratne in pogoji življenja na planetu se začnejo zaostrovati lokalno in globalno. Zato so zagovarjali minimalni bioekonomski program. Zagotavljal naj bi čim manjšo porabo naravnih virov za čim daljše ohranjanje nedotaknjenih energetskih in materialnih zalog kot pogoj za preživetje prihodnjih generacij. Drugi spet se zavzemajo za zavestno omejevanje rasti in njeno popolno zaustavitev (Meje rasti). Po mnenju kritikov obsedenosti vlad gospodarska rast ne bi smela več uživati politične podpore na račun okolja in sociale. Zasnovati je treba družbo nerasti. In če jo hočemo doseči, se moramo najprej vprašati, kaj pomeni to, da ekonomija vlada nad vsem drugim v življenju – v teoriji in praksi, predvsem pa v naših glavah. Koncept nerasti je najprej usmerjen k de-ekonomizaciji duha. Nerast ne sme biti obravnavana kot cilj, njen namen ni preobrniti rast v upadanje, ampak sprožiti preskok v načinu delovanja družb. V osrčju te zahteve je opustitev privilegijev za tiste, ki prispevajo h gospodarski rasti, saj demokracije ni mogoče vzdrževati z nedemokratsko uporabo narodnih bogastev, denarja, javnih dobrin. Gre preprosto za to, kako ne več biti progresiven na reakcionaren način. Vladne strategije izhoda so zgrešile bistvo, če nas vračajo nazaj v tisto, kar je ravno privedlo v krizo, to pa je slepo zaupanje trgu in zavzemanje za konkurenčnost gospodarstva kot ključnega kazalnika tega, kako svetla bo naša prihodnost. Nasprotja ekonomskega razvoja so tako nakopičena, da je skrajni čas obvladati ihto napredka in se vrniti k oživitvi izvirnega pomena ekonomije kot umnega upravljanja vsega, ne le tržno zanimivega bogastva. To bo možno le tako, da imamo, ko gre za napredek, vsi enako možnost prispevati bodisi s podjetniškimi, socialnimi, ekološkimi ali humanimi prispevki, ki šele vsi skupaj in v medsebojni povezavi ustvarjajo celostno.

foto: Anka Debljar

foto: osebni arhiv

Pamflet:

ZAKAJ PA VI NIMATE SATELITSKE ANTENE ZA UŠESI?

NOVA MOSKVA

Dekret Putina so pozdravili prebivalci Moskve. Nabavili bodo tisoč bagrov in rušilnih strojev in tono TNT-ja. Res je. Porušili bodo Moskvo in po vsej površini postavili bele keramične ploščice, vsa industrija dela za to in tudi šolski sistem se je podredil temu. Industrija je torej s polno paro izdelovala keramične ploščice in vsi so se učili njihovega polaganja, moški in ženske. Načrt je bil, da bodo na vsakih deset metrov postavili tuš kabino, na sredini površine bivše Moskve pa bo jezero z račkami in tam bo imel Putin pisarno, se pravi le mizo in telefon. Na Luni pa bo postavil novo Moskvo in tam bo privezan na stol v pisarni luninega Kremlja zaradi breztežnostnega stanja, medtem ko se bo sončna svetloba odbijala od keramične površine. Postavili bodo še ogledala, da bo dovolj energije za Novo Moskvo na Luni.

Črtomir Clonsky

Severa

Veliki kralj Žigažaga in
Mali kralj Roman

KRALJ IN KRALJ

VELIKI KRALJ

NE MOREM VERJETI SVÓJIM OČEM,
KO PRIDEM TJA V TVOJO BLIŽINO,
SE ODMAKNEŠ S POGLEDOM V TLA,
KAKOR BI ŽELEL SKRITI SVOJO RADOVEDNOST,
KI TI JO RIŠE OBRAZ.
VSO TISTO RDEČO BARVO ZARDEVANJA,
VES TISTI ŽAR ZADOVOLJSTVA,
KO SVA SE V JUTRO POSLAVLJALA,
VES KRIK SLEPEGA PETELINA,
KI SE JE VES ČAS ZADIRAL V NOČ,
KAKOR BI ŽELEL, DA GA SLIŠIJO VSI,
DA JE TOKRAT OSLEPEL,
IN SI SAMO ŠE MENE ŽELEL.

MALI KRALJ

VEŠ DA MOJ VELIKI KRALJ SI TI,
MOJ POGLED NIKAMOR NE BEŽI,
MISEL NA TEBE
ME VEDNO RAZVESELI.
VEŠ DA LE MOJ SI TI,
KO TE VIDIM,
MI SRCE ZAŽARI,
ZA NAŠE KRALJICE ME NI,
MISEL LE NA TEBE
MI PO TELESU ZADRHTI,
TVOJ OBJEM ME NAJBOLJ RAZVESELI,
KO TEBE BLIZU NI,
MI JE SLABO,
VČASIH MI JE NA BRUHANJE ŠLO,
KO PA VIDIM NAŠE KRALJICE,
MI JE ŠE BOLJ SLABO,
KO VIDIM TEBE, MI SRCE ZAŽARI,
IN LE TVOJEGA LEPEGA TELESA ZAŽELI.

LJUBI BEOGRAD, BELA LJUBLJANA

Tokrat se na Jakopičevem sprehajališču v Ljubljani zapisuje fotografska razstava Jima Sumkaya, belgijskega fotografa, ki se je, po mojih občutkih sodeč, skozi fotografijo izrazil na način detektiva. Lahko bi jo podnaslovlil Detektivska zgodba Ljubljane in Beograda. Ali pa celo: Vse tisto, kar sem želel videti. Razstava je odprta vse do 15. decembra, zato vas vljudno vabim na svež zrak in prijeten sprehod.

Žigažaga

foto: Maja V.

ZAČARAN KROG

foto: arhiv Zavetište Altra

Dokumentarec *Začaran krog* je res začaran krog. Krog, ki te očitno ne spusti ven in si do smrti zaklenjen vanj. Zakaj? Dokumentarec preprosto in direktno prikaže, kakšno je življenje odvisnika in s tem posredno brezdomneža. Pokaže ves pekel tega življenja in ga opisuje do potankosti ... vendar nekaj zanemari – kako ven?! Mar res ni rešitve? Smo res obsojeni, da stojimo na okopih »normale« in žalujemo za tistimi pod sabo, »nemoralo« (narkomani), jih

pomilujemo in jim ne pomagamo, da bi začeli normalno živeti? Marsikdo bo zdaj povzdignil glas: »Saj imajo metadonsko terapijo!« Je to rešitev? Protagonist dokumentarca Danijel mi je po predstavi rekel, da metadon ni rešitev, in jaz to že leta vem. Vendar tisti, ki služijo z njim ... to pustimo stati.

Dokumentarec je lep prikaz stanja, v katerem živimo. Sta dva pola: na eni strani tisti, ki imajo trdo glavo in gredo naprej brez omame, in na drugi tisti, ki so labilni in klonejo in sta jim alkohol in omama v pomoč pri begu iz krute realnosti. Tu ni boemskih džankijev, tu ni tistih, ki so frajerji s heroinom ali kokainom – tu je beg pred realnostjo, ki niti pod razno ni rožnata.

Eden od udeležencev dokumentarca (Zoki) je umrl zaradi zastrupitve krvi. Zakaj? Zakaj je živel v takih razmerah?

Zakaj ni imel možnosti poštenega in normalnega življenja? Tega se nekdo, ki zasluži več kot 200.000 evrov letno, ne bo vprašal, saj ga skrbi le lastna rit. Tisti, na račun katerih pa je to zaslužil, ga ne zanimajo niti pod razno. Žalostno, a resnično.

Torej ... poanta tega dokumentarca: Obsojeni ste na stagniranje in smrt. Mi bogati bomo živeli dalje. Mar res? S tem, ko so v Ljubljani aretirali največje dilerje, niso naredili nič, kajti malopridneži se menjajo, a korita ostajajo ista. Tudi to se je lahko razbralo iz tega dokumentarca – država ti daje posteljo in potuho, da se drogiraš naprej, ne daje pa ti nečesa, kar bi te odvrnilo od droge.

Taubi

MALE DILEME VELIKEGA REŽISERJA

V Španske borce je bil 21. 10. 2010 povabljen režiser, pisatelj in pisec kolumn v Dnevniku Goran Vojnović. Imel je govor o dilemah glede filma, ki ga želi do leta 2012 spraviti na platna kinematografov, in sicer po predlogi istoimenske knjige Čefurji raus. Tudi avtor te je on. Govoril je predvsem o vprašanju, kako gledalcu pokazati tisto, kar si sam ob branju knjige ni vizualiziral, in česar ni bilo zajeto v gledališki predstavi, prav tako oblikovani na osnovi knjige. Bistveno je bilo torej vprašanje, kako gledalcu, ki je prebral knjigo in si ogledal gledališko predstavo, na filmskem platnu ponuditi nekaj povsem novega. Sam trdi, da je bilo napisanih veliko dobrih knjig, po katerih pa je bilo posnetih mnogo slabih filmov. Temu bi se on rad izognil oziroma bi želel preseči s pomočjo popolnoma drugega načina izražanja, ki ga film ponuja. V prijetnem pričakovanju bom počakal na film in si ga z veseljem ogledal.

Žigažaga

foto: Žigažaga

ODPRTJE FOTORAZSTAVE MANCE JUVAN: AFGANISTAN, MODERNA GALERIJA, 19. 10. 2010

foto: Dejan Habicht

Zbralo se nas je okoli 20–30 obiskovalcev, da bi preučili in morda kritično prisostvovali razstavi in predavanju avtorice ob izidu knjige in sploh razstavi. Vsaka fotografija je zgodba

zase, večina jih prikazuje uničenje in smrt. Seveda se ne moreš ravno smejati, ko okoli tebe letijo metki, bombe in granate! Manci je uspelo posneti nekaj zelo lepih slik, ki prikazujejo vse to uničenje in strah ter trpljenje ljudi. Vendar pa je imela kar nekaj težav spraviti te slike na varno. Če je niso ustavili Natovi vojaki, pa so bili to Talibani ali celo redna afganistanska vojska. Večina njenih fotografij kaže na slabo podobo tako Nata kot Afganistana, saj gre za vojno brez zmagovalca, ki se vleče in sploh kaže na nesmiselnost vsakršne intervencije. Žal pa je Afganistan kot tudi njegovi prebivalci že vajen na vojne in uničenje, maščuje pa se nam kot ena vodilnih držav v proizvodnji opija in prepovedanih drog. Hvala Natu za vedno večje število narkomanov v zahodnem svetu!

Marko Nakrič

023
KRALJI
ULICE

STAND UP ČETRTEKI, 28. 10. 2010, SITI TEATER, BTC

Tisti večer sem se, potem ko sem se nehal delati norca iz sebe v Rogu, odpravil s kolegom v BTC v upanju, da me ponovno nasmejijo. Nastopili so trije stand up komedijanti: Mirza, Peđa Bošković in nepogrešljivi Vid Valič. Dvorana je bila skoraj polna smeha željnih individuumov. Mirza se je v prvi vrsti delal norca iz čefurjev pa tudi iz samega sebe in dejstva, kako je prišel do svojega imena. Peđa je imel po drugi strani največ povedati o plesalcih, začeniši z dejstvom, kako je moški pripravljen obleči pajkice in skakati po odru v upanju, da je dober plesalec. Začel je s takimi plesalci, ki bi jih vsaka 80 let stara mamca prekosila v plesu, nadaljeval s srednje dobrimi, to je takimi, ki s pomočjo rakije plešejo na Mileta Kitića, in na koncu prišel do profesionalcev, ki si zaslužijo aplavz še tako vnetega sovražnika. Vid Valič je imel svoj običajni repertoar, ker pa sem že bil na večini njegovih nastopov, sem se ob tem, logično, malce dolgočasil. Za konec naj omenim, da mi je dal Peđa Bošković za Kralje 5 evrov, ko sem mu omenil tole recenzijo. Seveda pa ne zamudite naslednjega stand up četrtka!

Marko Nakrič

FESTIVAL ŠPORTNEGA FILMA

foto: Mare Gorjup

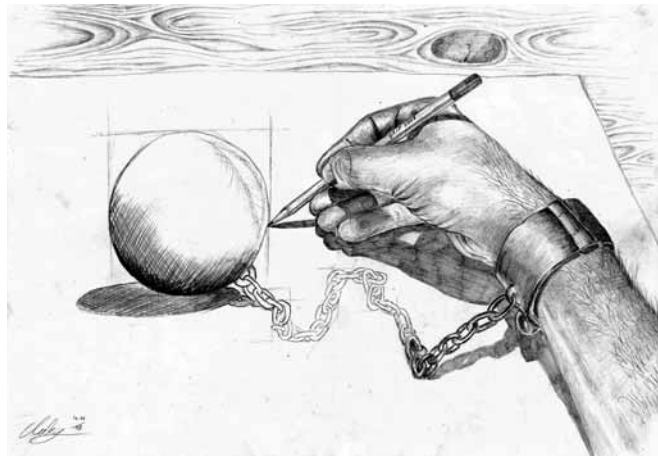
V soboto, 16. 10. 2010, smo se dobili Bojan Kuljanac, Marko Gorjup, Anica Kozjek in jaz, sami športniki po duši in tudi sicer, z namenom, da se na Jesenicah udeležimo podelitve pokalov Športnega filma. V tem projektu smo namreč sodelovali s prispevkom. Nismo dobili pokala, pač pa prijazen in topel sprejem ter povabilo za naslednje leto. V spomin smo prejeli majice ter balinčke, oboje bo več kot uporabno za poletno krajšanje prostega časa. V imenu vseh bi se rad zahvalil organizatorjem za topel sprejem in kaj naj rečem drugega, razen tega, da se spet vidimo naslednje leto.

Roman Lasnik

SENEGALSKI ZAPOR, 2. DEL

024
KRALJI
ULICE

Spoznam dva Nigerijca, ki sta tik pred odsluženjem kazni dveh let zaradi tihotapljenja droge in me nekoliko podučita o razmerah v zaporu, v smislu kdo je kdo in kaj je storil. Zgodbe so zanimive, čeprav včasih tudi nekoliko krute. Neki tip (Kula) je požgal celo družinsko imetje (hišo s pripadajočim imetjem), ker se s sorodniki niso mogli dogovoriti glede delitve dediščine. Prevrnila naj bi se petrolejka. Prisodili so mu skupaj osem let, odsedeti mora še dve. Je glavni preprodajalec drobnih stvari. Takoj me je rezerviral zase kot možnega klienta. Knjižničar je pobil sedem ljudi, glede na število žrtev je kapitalce, dobil je dvanajst let, kar se mi zdi sorazmerno malo v primerjavi z Nigerijcema, ki sta za šverc dobila dve leti. Pedofil pa je kaznovan tako rekoč dvojno: tako s formalne plati (zaporna kazen), kot tudi s strani nas, sojetnikov, tako da ždi med nami kot kak duh. Spoznam tudi Zala, prijazno gorilo, ki je neuradni vodja, torej kapo. Namesto paznikov ureja določene stvari, ena izmed teh je šport, in že takoj naslednji dan se jim tudi jaz pridružim. Skrajni čas je, da priznam, da je šport moja droga. V Ljubljani vsak dan tečem po Mostecu, skoraj brez izjeme, pretečem pa od minimalno 10 pa tja do 20 kilometrov, odvisno od dneva. Tako se torej ob devetih zjutraj pojavim tam obut v opanke, do svojih športnih copat bom imel očitno dostop šele čez nekaj dni. V tem se nič ne razlikujem od ostalih, prej nasprotno, le eden ima copate. Morda postanem ravno zaradi tega tarča odobravanja pa tudi posmeha, vendar le prvi dan, nato pa nič več. Zal se potegne zame, in to več kot očitno zadošča. Hvaležno uvidim, da je izčrpavanje telesa moja edina rešitev, beg pred vso to depresivno, morbidno atmosfero, ki slabo vpliva na psiho. Dan je dnevu enak, obkrožajo me hočeš nočeš isti ljudje, ki žebrajo iste molitve, postopki so enaki, enaka je hrana. Skratka, totalno brezdelje, ki ga nisem sam izbral, nonstop vročina, podgane, pajki in 20 ur bivanja v celici, če odštejem dvakrat po 2 uri na tem prekletem dvorišču, za katere pravzaprav živim. Vsak dan vadam dopoldan med 9. in 11. uro, potem pa še v celici. Glede tega sem se dogovoril s sojetniki, ki popolnoma odobravajo moje početje. To je tudi edina možnost, saj me vadba dovolj utruja, da zvečer hitro zaspi. Vsak dan si z antibiotično kremo namažem levo zapestje, ki je ranjeno od lisic. Z njimi so me priklenili že v preiskovalnem zaporu na policiji, povrh pa imam rane od komarjevih pikov. Hvala bogu, da imam na zalogo lekadol, antibiotike, tablete proti diareji, kapljice za oči, povoje in obliže, pravo domačo lekarno. Nehote hvaležno pomislim na prijateljico Ano, ki mi je večino tega priskrbel pred odhodom.

Milna Grčar

To, kaj vse imam, se v hipu razširi po zaporu in nemudoma »pacienti« v vrsti čakajo name. Prvi je Zal, ki ima gnojne oči. Ta neprijetnost pogosto spremlja tudi mene, zato vem, kaj mi je storiti. Sperem mu jih z nežno solno raztopino in nakapljam z zdravilom. Hura, deluje! No, takoj imajo vsi »vnete oči«. Da se jim ne bi zameril, uporabljam le solno raztopino, in aleluja. Kulu ima res hude glavobole, to se vidi, pa tudi ostali mi to potrdijo. Zjutraj mu dam brufen in čez kako uro se že smeji. Vendar se ta glavobol ponavlja, sumim, da ima migreno, zato po najboljših močeh poskušam še s točkami v zatilju; za več žal nisem usposobljen. Vse, s čimer razpolagam, mi prav pride, že ta skrb za sojetnike sama po sebi, saj imam na lepem početi še kaj več od razgibavanja. Tako ob priliki omenim, da bi rad dobil žlico in kratke hlače. Že naslednji dan me oboje pričaka na mojem običajnem telovadnem mestu. Kdo mi je dal, od kje je prišlo, nikoli ne izvem.

No, do nečesa sem v tem zaporu res prišel. Spoznal sem, izluščil in generiral nekaj, kar je dopolnilo moje vrednote in oklestilo nekatere ne ravno lepe slovenske lastnosti. Lahko tudi rečem, da me je spravilo na boljšo pot. Govorim o solidarnosti in v bistvu enakosti vseh enakih pred katerim koli bogom. O tem pogosto cele ure debatiram z imamom. Načeloma so vse vrednote enake, le tolmačenje je drugačno, in če greš v eno ali drugo skrajnost, pride do tega, kar se danes dogaja na vseh koncih sveta.

Arne

LJUDSKA KUHNA

RIŽOTA »A LA ROMAN«

To je že moj tretji kuharski recept, slovesno pa izjavljam, da sem ga razvil popolnoma sam. Dodam lahko le, da je preprost in užiten, saj ga doma brez kakih nezaželenih prebavnih posledic večkrat uporabim. Zanj ne potrebujem prav veliko sestavin, morda bi omenil le dobro voljo in seveda pridno pomočnico. Šalo na stran, zdaj gre zares. Sestavine: 300g riža, jušna zelenjava, piščančji fileji, kitajska omaka in sol.

Priprava: Piščančje fileje prepražite na olju, dodate jušno zelenjavo in v vse skupaj vsujete vrečko kitajske omake ter pražite dobrih 25 minut. Zmes seveda zalijete s primerno količino vode. Riž skuham posebej in ga uporabite kot prilogo. Verjemite mi ali pa sami poskusite. Iz lastnih izkušenj lahko povem, da pri nas doma ostane le prazen lonec za pomiti.

Kuharček Roman

foto: Tomislav Gruden - GTS

Gogijeva kolumna:

AJNFOH KOT PASULJ

Prav lepo počasi, bodite z moje strani, prav prisrčno pozdravljeni. Upam, da ste mi dobro, ker jaz sem. Veste, zadnje čase sem vse bolj mnenja, da je v prvi vrsti pogoj za srečno življenje, zadovoljstvo s samim s seboj. Po moje je potrebno v vsaki situaciji in to ne glede na težavnostno stopnjo, gledati z lastnimi očmi in to vsekakor optimistično. Pesimizem, čeprav je redno prisoten, škodi lepoti in zdravju! Problemi obstajajo zato, da se rešujejo, pa še dolgčas ti ni. Če problemov ne bi bilo, bi bilo naše kratkotrajno bivanje na zemlji, zelo »dolgcajtna« zadevščina. Sem pa spet fenomenalno pameten, mar ne? Ampak, ker pač ne morem iz svoje blesave kože, si ne morem kaj, da vam ne poklonim pametnega nasveta iz moje skrbno čuvane zakladnice. Pri reševanju problemov, je v prvi vrsti pomemben pristop, saj ga preprosto ni problema, ki bi bil nerešljiv. Mnenja sem tudi, da se na brzino ne da rešiti ničesar, vse skupaj lahko edinole poslabšaš. Trdno verjamem v svoje pravilo, da ko se ti najbolj mudi, se usedi in pred izvedbo dodobra premisli. Po moji vesoljski logiki nobena stvar ni tako nujna, da ne bi mogla malo počakati. Velikokrat sem se trudil prehitevati čas, ki mi je včasih vrnil trikratno. Naj pojasnim! Če bi se v kakršen koli posel spustil počasi in premišljeno, bi enostavno profitiral. Če pa sem sklepal brzinsko in tako tudi izvedel določeno zadevo, sem ob tem napravil veliko drobnih, skorajda nepomembnih napak. V resnici se je izkazalo, da to vsekakor niso bile popolnoma nepomembne napake, s katerimi sem se kasneje vsekakor po nepotrebnem utrujal. Bedarija na »kubik« je to, dragi moji bralci! Porabil sem enkrat več časa in to po nepotrebnem. Verjemite, da se dandanes več ne sekiram, če mi po pomoti, kakšna moja visokokalorična zamisel obtiči že na samem startu. Svoje probleme zdaj rešujem brez »dopinga«! Zadnja leta tudi precej več razmišljam, kot sem svoje dni. Sicer so pa male sive celice namenjene prav temu. V šali, ki vsekakor ni daleč od resnice, pravim da zelo veliko delam, le da se učinek bolj malo vidi. Mislim, da je življenje pač potrebno živeti in ga vsekakor dihat s polnimi pljuči. Samo za informacijo – luft je zastoj! Pa naj bo za tale razvlečen uvod dovolj moje bistrumnosti in »šaltajmo« raje na novo resnično zgodnico, katero sem potegnil iz naftalina. Pisalo se je davno leto 1985, bil je 1. junij in jaz sem po odsluženem vojaškem roku, priropotal nazaj v rodni kraj Maribor. Nisem se vrnil nazaj pod mamino okrilje. Ne! Preselil sem se k dedku in babici na Pesnico, kjer sem imel na voljo podstrešno stanovanje v naši mali hiški. Zraven hiške smo imeli tudi štalco z dvema svinjama, velik vrt in seveda vinsko trto. Tam sem preživel dve sanjski leti, brez kakršnih koli stresnih obremenitev. No, bile so prisotne, ampak ne zame. Izognil sem se jim pač v zelo velikem krogu. Popolnoma drugače pa je veljalo za zabave. Rojstni dnevi, diskoteke in veselice, vse to je bilo moj dom. Kakorkoli že, bil sem flegmatik v pravem pomenu besede. Črni dni oziroma depresivnega stanja sploh nisem poznal. Po napornem služenju takratne JNA sem čutil, da mi oddih nekako pripada. Dovolj sem imel komandiranja, zato sem počel le stvari, ki so mi bile všeč. Bil sem redar v takratni diskoteki na Pesnici. Nosila je zvonečo ime - DISCO PREPIH. Vendar je bila to diskoteka, v kateri so se imeli vsi radi in vsi so se med seboj poznali. Ena velika družina smo bili v tistih davnih časih. Bilo je lepo, dokler je trajalo in seveda sem bil za redarstvo tudi finančno nagrajen. Saj denar

je bil za življenje potreben tudi tiste čase. Vendar, ker je pač usoda nakazala, da je zdaj pa zadosti lagodnega življenja, je, kot je to pri meni že v navadi, poskrbela, da se je dopust končal. Mariborčani vedo, kje je Jerenina. Tam so odpirali novo diskoteko in so mi ponudili delo redarja. »Keširali« so celo enkrat več, kot v Pesnici. Sprejel sem in danes vem, da ne bi smel, saj sem že drugi večer novega službovanja, namesto denarja, pokasiral dve brazgotini. Prav ste razumeli, dobil sem jih z nožem in, kar je najbolj smešna stvar, za preživetje sem lahko hvaležen ravno zimi. Takole se je zgodilo: Prvi večer sem na vrat na nos vrgel iz diskoteke lokalnega pretepača, oziroma »handlmoherja«, drug večer pa ga ni bilo v diskoteki. Ne, počakal me je skrit za velikim kupom snega ter planil name, ko sem hotel oditi domov. V roki je vihtel avtomatski nož, ki lahko v hipu postane smrtonosno orožje. Dvakrat me je porezal po levi »joški«, potem pa sem ga dobesedno pohodil. Vem, da se sprašujete, zakaj sem prej dejal, da me je rešila zima? Odgovor je preprost – oblečen sem bi v debelo usnjeno jakno, ki je ublažila potege z nožem. Še dandanes, mi je frajer dolžan »lederco«, pa še poceni ni bila. Po tem »krvavem dogodku«, sem prenehal z redarsko službo po kmečkih diskotekah. Ugotovil sem namreč, da je moja »njuška« več vredna, kot pa keš in postavljanje pred gručo ljudi. In še nekaj! Še dandanes se podzavestno zdrznem, ko vidim nož, saj vem, da če bi bilo takrat poletje, bi izdihnil z razparanimi pljuči, tam v bregovih, daleč bogu za hrbtom. Na srečo se to ni zgodilo in dandanes lahko o tem dogodku pišem. Ne bom vam opisoval, kako je izgledal moj napadalec. Od takrat ga nisem videl nikoli več, pa tudi pretirane želje po tem nimam. No, redaril sem še, vendar nikoli brez primerne zaščite. Zgodba tistega časa, se v prihodnosti ni več ponovila. Lahko rečem le, hvala bogu! Da pa počasi zaključim z bolečim spominom. Verjemite mi, da ti tovrsten ostane vrezan globoko v podzavesti za vse življenje. Takrat me je pač obvaroval mraz, taistega pa sem v nadaljnjem življenju nešteto krat na smrt preklel. No, da ne bode pomote! Preklel sem tudi vroče soparne dneve, ko iščeš senčico ohladitve, pa je kot naročeno ni. Mi klošarji »frdamljemo« zaradi toplega vina, saj kot vsi dobro veste, da ga v trgovinah, niti približno ne držijo v hladilnici in mi pač pri svoji usodi ne »teglimo« hladilnih torb s seboj. Za sam konec, dragi moji bralci, pa še tole. Interesantno se mi zdi, da še dandanes niti po pomoti ne vem, kako mi je uspelo preživeti. Vse moje zgodbe, oziroma moje preživeto življenje, vas je deloma pretreslo, deloma nasmejalo, jokanje pa enostavno ni zaželeno. Pa še nekaj – ne pomilujte me! Pa, pa, do naslednjič – pa počasi se zelo daleč pride, če verjamete, al pa ne!

Goran Šrok - Gogi

**TRDNO VERJAMEM V SVOJE PRAVILO, DA KO SE TI
NAJBOLJ MUDI, SE USEDİ IN PRED IZVEDBO
DODOBRA PREMISLI.**

PISMA BRALCEV

026
KRALJI
ULICE

Brezdomce sem srečevala že pred leti, ko sem še hodila v službo. Včasih sem jim kar malo zavidala, saj služba narekuje napor, točnost, urejenost. Vsega tega njim ni treba, sploh ne tistim, ki se jim proti dvanajsti uri, ko so steklenice z vinom že skoraj prazne, ustavijo vsi problemi, skrbi in težave. A že takrat je v meni vrtalo vprašanje, kako mlad fant ali dekle sploh postane brezdomec. Se jim ne bi dalo kako pomagati? Ko sem po tridesetih letih čez noč ostala brez službe, mi je življenje brezdomcev postalo bližje. Takrat začneš razmišljati o krivici kot o neki nezasluženi kazni, ugotavljaš, da si izgubil najbolj osnovno – kruh, ponos, samospoštovanje. Znašla sem se na križišču brezizhodnih poti! Ali se sploh še splača živeti? Neki močan valj v glavi mi je v mislih približala neozdravljivo bolna hči – da, za njo moram živeti, saj mi pomeni glavni smisel življenja. Imam še dovolj moči in hrabrosti, nemalo življenjskih stisk sem modro rešila v preteklosti, in lotila sem se iskanja dela. Vsak dan sem že zgodaj zjutraj odtavala v mesto in ga končno tudi našla. Delo z ljudmi, dober zaslužek, dodatek miloščini na zavodu za zaposlovanje. Vključila sem se v različne aktivnosti, tudi v univerzo za tretje življenjsko obdobje in stiske so počasi kopnele. Prvi korak, zamenjava stanovanja, saj sem stanovala v bližini ustanove, kjer sem delala več kot 20 let. Zaradi življenjske preizkušnje, hčerkinе bolezni, nosim v sebi human odnos do nemočnih, tudi brezdomcev. Nikogar ne obsojam, saj vsak od nas nosi v sebi svojo življenjsko zgodbo. Mislim, da bi se nekateri vseeno lahko rešili, še več pa je takih, ki niso zmogli premagati teže usode. Kar precej zgodb sem slišala od njih, in priznam, da jih danes bolje razumem.

Mnogo Slovencev živi težko zato, da živi bolje ona druga polovica, ki podpira tajkunstvo, ki stori vse premalo za malega človeka. Obljube, dane pred volitvami, so bile lepo napisane in izrečene. Vse preveč ljudi pa je v tem sistemu neupravičeno izgubilo službo, česar prej ni bilo. Vsak je lahko dostojno živel in spoštljivo služil kruh, to pa je danes prej izjema kot pravilo. Kot sem že omenila, so brezdomci ljudje, ki si ne zaslužijo prezira, lahko pa jih vsaj pustimo pri miru. Mesto Ljubljana jim je na srečo zagotovila tako prostore za prenočišče kot hrano, na Pražakovi pa že precej časa deluje društvo Kralji ulice, kjer lahko v dopoldanskem času popijejo kavico in se malo okrepcajo. To sem izvedela iz medijev in pogovorov z ljudmi v mestu. Seveda pa se brezdomci najbolj razveselijo mladih nasmejanih obrazov prostovoljcev in uslužbencev ter prijaznih besed, ki jih držijo pokonci do naslednjega jutra. Prepričana sem, da je prostovoljcu spoznavanje življenja brezdomcev dobra življenjska izkušnja. Kadarkoli mi čas dopušča, grem v mesto ali mimo Ambroževega trga, kjer se s Kralji rada srečam, jim kaj prinesem, če pa to ni mogoče, jim namenim vsaj prijazno besedo. Žal mi je za vsakega, ki ne zmore ali ne zna najti toliko moči, da bi našel pot v svetlejšo plat življenja. Poznam pa tudi primer možakarja, ki je z mojo pomočjo napravil »popravni izpit« in danes srečno živi s svojo družino. Da bi jih bilo še več! Prihodnost pripada pogumnim, zato želim, da bi pogum našli vsi Kralji in spremenili korak v lepše življenje. Nikoli ni prepozno!

Anica Š.

PRED 100 LETI

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« objavljamo različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike. Ti prispevki so ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz Slovenskega naroda in Slovenca, pa tudi iz Jutra, Večera in drugih manj znanih časopisov.

— **Beračenje v Ljubljani** postaja od strani zunanjih beračev vedno silnejše. Posebno delomrznih žensk vseh starosti prihaja vsak petek in tudi druge dneve toliko, da se komaj pri vratih razvrste. V Ljubljani imamo lastnih revežev toliko, da ne potrebujemo nobenih zunanjih, ki bi tukajšnjim odjedali še tiste bore drobtinice za najskromnejši preživitek. Najmanj pa potrebujemo takih zunanjih beračev in beračic, ki imajo doma premoženje in nosijo celo denar v hranilnice. Opozarjamo c. kr. policijo, da v tem oziru ukrepe potrebuje.

Slovenski narod, 24. 12. 1915.

027
KRALJI
ULICE

SMS-KOMENTARNICA: 041 291 760

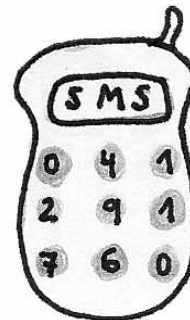
DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

2. 10. > > Cajtngi so super. Meni je bedno, tak, za nič pametnega ni za živeti. Lajf itak saks. Ostanite, kot ste. Bralka

2. 10. > > Sem Sašo iz okolice Celja. Popoldne sedim v parku, ko po kratkem času sedenja k meni pristopi prijazen gospod in mi ponudi izvod KU. Še nikoli nisem prebral te revije, zato sem prav prijetno presenečen nad samo vsebino, zato se prav veselim naslednjega srečanja s tem gospodom.

5. 10. > > KU ste zakon! Vaš bralec

7. 10. > > Spoštovani, danes sem pred Mercatorjem v Šentvidu kupila revijo KU. Prodajalec je bil vljuden, zato mu gredo vse pohvale. P.S. Kupcev se ne prosi s klicaj, klicaj pomeni povzdigovanje glasu. Lep dan, Mateja

Knjigo Meseno spoznanje avtorja Franja Frančiča lahko sedaj naročite tudi po pošti! Na naslov "Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana" nam pošljite naročilnico s spodnjimi podatki, mi pa vam bomo poslali knjigo, ki jo plačate po povzetju. Cena posameznega izvoda je 6 evrov, potni stroški in stroški pakiranja so zajeti v ceno.

NAROČILNICA

Ime in priimek:
Naslov in poštna številka:
Telefonska številka:
Število izvodov knjig, ki jih nepreklicno naročate:
Vaš podpis:

Knjigo lahko naročite tudi tako, da zgornje podatke pošljete na naš e-naslov: kraljiulice@gmail.com.

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave

KAJ: »Stiska jezika« - Razstava ob 70. letnici Nika Grafenauerja
KJE: Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
KDAJ: 3. 12. 2010 - 10. 1. 2011 (vsak dan razen nedelje od 10h do 19h, v soboto od 9h do 13h)

KAJ: Spremljevalni program 9. slovenskega bienala ilustracije, Lidija Osterc (1928 - 2006)
KJE: Cankarjev dom, Mala galerija, Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 17. 12. - 19. 12.

Glasba

KAJ: Žlahtna srečanja (glasbeni dogodek, zvrst folk), trio Cvetrežnik, Bračko, Krečič
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova ulica 2, Ljubljana
KDAJ: 13. 12. ob 20h

KAJ: Djeli-Kan
KJE: Etno Klub ZLATI ZOB-Dvorec Selo, Zaloška 69, Ljubljana
KDAJ: 2. 12. ob 21h

Litaratura

KAJ: LUD Literatura: Za - konec pesem (pesniki/ce: Franci Novak, Katja Plut in Brane Senegačnik, moderator: Petra Koršič)
KJE: Klub Gromka, Metelkova, Ljubljana
KDAJ: 7. 12. ob 21:30

Delavnice, predavanja

KAJ: Novoletna ustvarjalna čajanka
KJE: Knjižnica Bežigrad (preddverje), Einpielerjeva 1, Ljubljana
KDAJ: 2. 12. od 17h do 19h

KAJ: Aktualnost človekovih pravic (v sklopu cikla delavnic za kulturo nenasilja - Špela Veselič)
KJE: Cankarjev dom, Konferenčna dvorana M, Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 9. 12. ob 18h

KAJ: Predavanje o litaraturi in književnosti Dvojnik (Alenka Zupancič)
KJE: Cankarjev dom, Klub CD, Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 6. 12. ob 19h

Razno

KAJ: 26. slovenski knjižni sejem (Knjižne novosti in uspešnice slovenskih založb ter bogat spremljevalni program)
KJE: Cankarjev dom, Ljubljana
KDAJ: 1. 12. - 5. 12.

KAJ: Instalacija (ogled poljubne dolžine), pred predstavo Rob sveta
KJE: Cankarjev dom, Dvorana Duše Počkaj, Ljubljana
KDAJ: 5. 12. od 18:30 dalje

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

Janez K.

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkić

Želeli si boste pridobiti nekaj časa, da uredite vse potrebno za potovanje, ki vas čaka v bližnji prihodnosti! Ne pozabite na malenkosti, ki jih potrebujete za ta namen. Privoščite si tisto, kar dovoljuje vaš žep.

Dobili boste neko sporočilo, za katero se bo izkazalo, da je v njem nekaj resnice, toda bodite previdni, kajti zlobni jeziki komaj čakajo na vaše napake. V načelih ste trdna osebnost, toda zelo ljubezniva do svojih bližnjih. Ostanite takšni, kot ste.

Takrat ko imate čas za sebe, uživajte v svojih radostih, kajti življenje ni samo garanje, ampak tudi uživanje sadov minulega dela. Obiskal vas bo nekdo, ki vas ima zelo rad, prisljuhnite svojemu srcu in mu popestrite jutro z dobro kavico!

Kar ste želeli, to imate, svetujem vam, da te vajeti trdno držite v rokah, kajti bolje vrabec v roki kot golob na strehi. Približuje se čas praznikov in na vas je odločitev, ali boste boljše polovico povabili na skupno praznovanje ali ne.

Nikar ne pozabite, da je pred vami ostalo še nekaj stvari, ki jih imate v načrtu, da jih naredite, vendar zdaj ne smete odlašati, temveč čim prej opravite s tem in boste na pravi poti k uspehu, mar ne?

Prišel je čas, ko je treba napraviti neko bilanco tako v poslovnem kot v ljubezenskem svetu. Sešteti morate uspehe ali neuspehe in se vprašati, kako lahko to popravim. Recept za to je preprost, treba je delati in uspeh je tukaj.

OGLASNA DESKA

Zopet je leto naokoli in zopet se moram zahvaliti vsem strankam v Plavi laguni za podporo pri prodaji, za tople in slabe besede. Seveda želim vsem zdravo, uspešno in zadovoljno novo leto 2011. Vaš prodajalec Roman

Vsem zaposlenim v Društvu Kralji ulice želim veliko zdravja, uspeha in zadovoljstva v naslednjem letu. Prav tako vsem, ki tako ali drugače sodelujejo pri športni sekciji, PRP-ju, pri sami reviji in pa seveda pri druženju ob kavi, sladica in pa seveda prijaznih pogovorih. Vaš pavliha Roman

Šofer B kategorije išče delo. Zanesljiv, poznam Ljubljano. Delo naj bo honorarno. Hvala. Tel.: 070 626 701

Avto, manjši, če mi lahko podari oseba, ki ga ne potrebuje več. Odplačam lahko s priložnostmi deli. Avto potrebujem za nego invalidne osebe, sam si ga s premajhno pokojnino ne morem kupiti. Dobrodelnim in razumevajočim osebam se vnaprej lepo zahvaljujem. Tel.: 070 626 701

Prodajam starejši delujoč računalnik z monitorjem, tipkovnico, miško in zvočniki. Cena 150€. Pokličite na tel. 051 704 029, Leila

Prodajam starejši avto Nissan Sunny, prvi lastnik. Avto je lepo ohranjen, v voznem stanju, registriran do febraurja 2011. Cena 200€. Telefon: 051 704 029, Marko

Strokovno uredim in pomladim okrasno grmovje, drevje v vašem vrtu ali drugje. Sem vrtnar, specializiran za tovrstna in tudi ostala vrtnarska dela. Pokličite me na: 051 254 147, Lojze

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

SPLETNA STRAN KRALJEV ULICE
Zaživela je prenovljena spletna stran društva Kralji ulice, na kateri najdete vse, kar vas zanima o delovanju društva, o dogodkih, ki se jih udeležujemo ter dejavnostih, ki jih razvijamo. Vabljeni, da nas obiščete na spletnem mestu: www.kraljiulice.org.

Kralji ulice vam v Posredovalnici rabljenih predmetov na Poljanski 14 ponujamo šolske potrebščine po ugodnih cenah. Vabljeni k nam vsak delavnik od 12h-17h, ob četrtnih od 10h-17h ter ob sobotah od 10h-14h.

Do 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo odmeri država za preteklo leto, lahko namesto državi odstopite društvu Kralji ulice. To storite z obrazcem Zahteva za namenitev dela dohodnine za donacije (MF-DURS obr. dohzip št. 3), ki ga s svojimi podatki (ime, priimek, naslov, davčna številka in pristojni davčni urad) pošljete na DURS. Nanj napišete, da bi del dohodnine radi namenili Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice – pri tem dodate še našo davčno številko, ki je 23956046, ter določite odstotek dohodnine, ki ga želite nameniti Kraljem ulice (do 0,5 odstotka). Hvala!

Izšel je četrti zvezek stripov Nika Kneza z naslovom Streč stripnik 4. Cena strpovskega zvezka z barvnimi platnicami je dva evra, od katerih polovica ostane prodajalcem.

029
KRALJI
ULICE

Končno je prišel čas tudi za vas, ki se razdajate ljudem in pri tem pozabljate, da ste tudi vi tukaj, da potrebujete neko spoštovanje, pohvalo ter tudi kritike. Napravite izračun, med prazniki dajte možgane na pašo in uživajte.

Čeprav z jezikom včasih pretiravate, imate konec koncev prav, da se je treba stvari lotiti, ko ste na pravem mestu in predvsem ob pravem času. Mar ste pripravljeni na ta izziv? Poskusite, ne bo vam žal.

Pri vas kaže na boljše čase, čeprav tudi sedaj ni tako slabo, le nadaljujte tako, kot ste začeli, in želi boste uspehe kot za stavo. Dobili boste pošto, ki je niste nikoli pričakovali, vendar obeta nekaj dobrega!

Zgodilo se bo nekaj, kar ste načrtovali in po čemer ste hrepeneli, končno boste zadihali na novo, imeli boste življenje, ki vam do sedaj ni bilo naklonjeno tako, kot je treba, zato vam svetujem: pamet v glavo in pokončno naprej!

Vedno ste bili zelo radovedni, tako boste odkrili nekaj, kar vam ne bo prav nič po godu, zato morate previdno ukrepati, da bo vse lepo in prav. Bodite pozorni tudi na svojo ljubljeno osebo, da je ne bo kdo kdo ve kam odpeljal.

Ribam se obetajo boljši časi tudi v bodoče, samo paziti morate, da vam kdo ne prekriža načrtov, saj sami veste, da če bi zavist gorela, vas ne bi bila cela. Bodite previdni in pazite na zdravje.

MAGIČNI LIK

pripravila MG

Vodoravno in navpično:

- (1) grški bog vojne,
- (2) ureznine z nožem,
- (3) grški basopisec,
- (4) morski glavonožec.

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

RAZVEDRILO

V čakalnici otroške ambulante se trije očetje pogovarjajo o zasvojenosti.

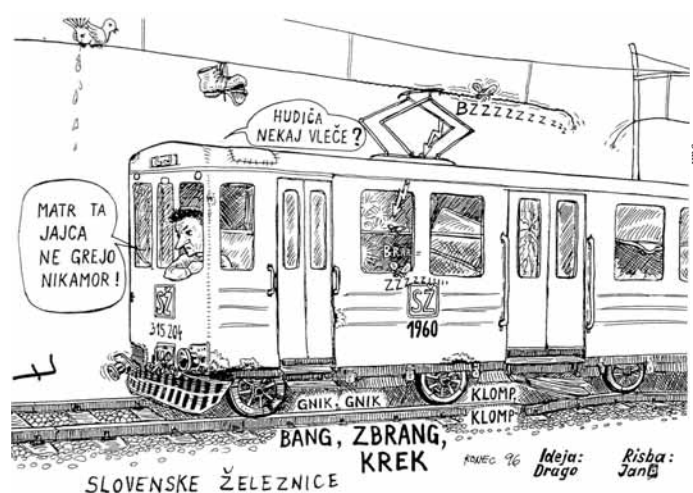
Prvi reče: »Tako sem zasvojen z zlatom, da sem svojemu sinu dal ime Zlatko.«

Pravi drugi: »Moja žena je tako zasvojena s cveticami, da je najini hčeri dala ime Cvetka.«

Tretji jezno vstane in reče sinu: »Pridi Joško, teh neumnosti ne bova poslušala!«

Zmajček

9	2		1				3	
3			4					
6		5	3		2	8		
7				3		4		
		1				2		
		3		8				5
		7	6		3	5		8
					5			1
	5				7		2	4

AFORIZMI

Človek lahko ubeži vsemu, le lastni usodi ne.

Ista

Nenavadno: ko so Rome še imenovali Cigani, so bili ljudje do njih bolj strpni.

Jure Kunaver

Ljudje se premalo družimo in pogovarjamo, če pa se, le druge opravljamo.

Gregor B. Hann

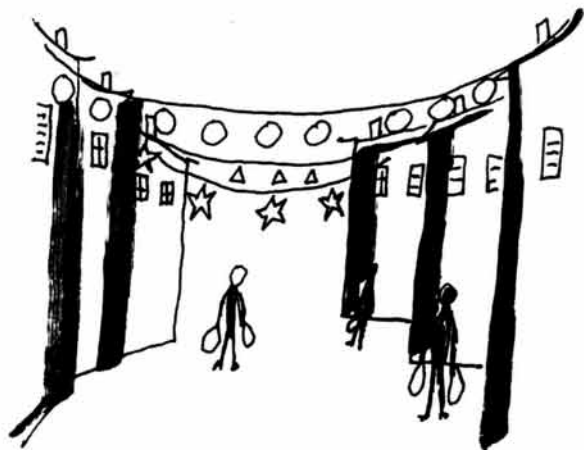
POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Franciča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

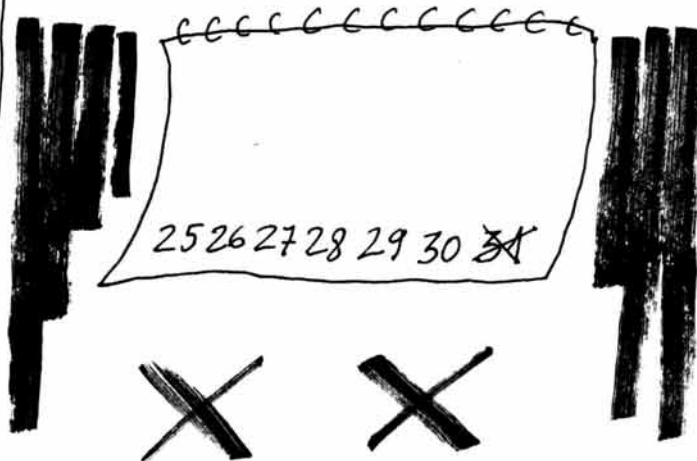
DECEMBER

NIK

VESELI DECEMBER

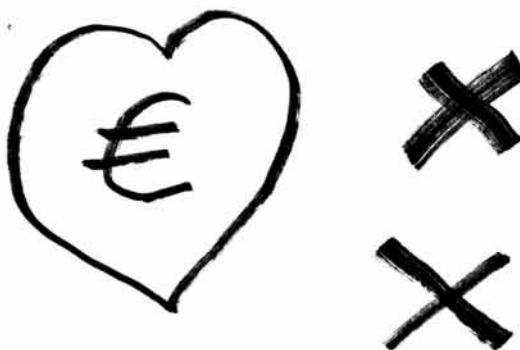
.... DO YOU REMEMBER

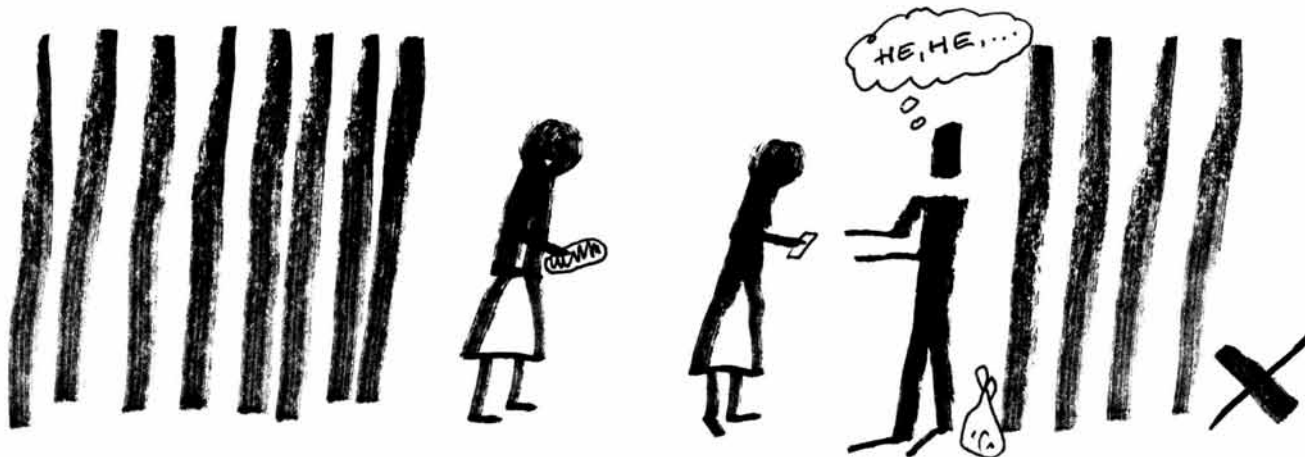
NEXT YEAR, KO NISI
HEL NITI ZA PIR!

ZDEJ BO DRUGAČE.....

STARE MAME TI BODO DALE DENAR IN POŠAČE!

END

ZEITGEIST WARRIOR

Izpostavil bi svojo ljubezen do narave, zemlje, in vseh ljudi, polnih ali praznih. Želim si, da si začnemo pomagati in očuvamo naravo, sicer nas bodo kapitalisti, ali slabost ljudi, ki si zatiskajo oči, uničili.

